

Το Χρονικό των Ρατσιστικών πογκρόμ στην Αγγλία τον Αύγουστο κ η αντίδραση του Αντιφασιστικού κινήματος

Του Α.Χ.

Μετάφραση Ιωάννα Σπάη

Πηγή : *Unicorn Riot*

Μια βίαιη και ξενοφοβική φυλετική εξέγερση διέσχισε διαφορά μέρη της Αγγλίας από τις 30 Ιουλίου έως τις 7 Αυγούστου. Τα θανατηφόρα μαχαιρώματα τριών κοριτσιών στις 29 Ιουλίου στο Σάουθπορτ χρησιμοποιήθηκε από την ακροδεξιά ως δικαιολογία για να εξαπολύσουν το μίσος τους στους δρόμους του Ηνωμένου Βασιλείου.

Η παραπληροφόρηση, οι εικασίες κι οι λαθεμένοι ισχυρισμοί για την εθνικότητα, θρησκεία και το μεταναστευτικό καθεστώς του επιτιθέμενου δημιούργησε ένα λανθασμένο αφήγημα ότι ο δολοφόνος ήταν Μουσουλμάνος, αιτών άσυλο ο οποίος είχε καταφτάσει πρόσφατα στην Αγγλία με πλοίο.

Ακόμα κι όταν αποκαλύφθηκε η αλήθεια ότι ο ύποπτος ήταν ένας 17χρονος Χριστιανός γεννημένος στο Κάρντιφ, οι ταραχοποιοί- υπό το πρόσχημα αφρικανών του ριζών – διεύρυναν τις επιθέσεις τους στους μη λευκούς και τις μειονότητες.

Χρονοδιάγραμμα των επιθέσεων:

30 Ιουλίου: Οι επιθέσεις ξεκίνησαν στο Σάουθπορτ όταν περίπου 70 άνθρωποι, οι οποίοι αρχικά μαζεύτηκαν έξω από το τζαμί, σύντομα έγιναν εκατοντάδες και ξεκίνησαν να επιτίθενται στο τζαμί με πέτρες κι άλλα βλήματα.

31 Ιουλίου: Βία εξαπολύθηκε στο Λονδίνο, το Άλντερσοτ, το Μάντσεστερ και το Χάρτπουλ καθώς ξενοδοχεία που φιλοξενούσαν αιτούντες άσυλο δέχτηκαν επίθεση μεταξύ και άλλων στόχων.

2 Αυγούστου: Ταραχοποιοί επιτέθηκαν σε μη λευκούς ανθρώπους και συγκρούστηκαν με την αστυνομία στο Σάντερλαντ και το σαββατοκύριακο που ακολούθησε ήταν το ζενίθ της φασιστικής εξέγερσης.

3 Αυγούστου: Υπήρξαν ταραχές και ρίψεις βομβών μολότοφ στο Μπρίστολ, Μπέλφαστ, Χαλ, Λιντς, Μάντσεστερ και Στουκ-ον-τρεντ. Μια βιβλιοθήκη κάηκε στο Λίβερπουλ και στο Μπλακπουλ πανκιά πηγαίνοντας σε φεστιβάλ μουσικής αντιμετώπισαν τους ρατσιστές ταραχαποιούς.

4 Αυγούστου: Ρατσιστικός όχλος εμφανίστηκε στο Γουέιμουθ, Τάμγουορθ, Μπόλτον, Μίντλεσμπρο με κουκουλοφορεμένους φασίστες σπάζοντας παράθυρα των σπιτιών μεταναστών και φωνάζοντας ρατσιστικά συνθήματα. Στο Ρόθερχαμ, ο όχλος προσπάθησε να στραφεί στους αιτούντες άσυλο που διέμεναν σε μια αλυσίδα ξενοδοχείων και προσπάθησαν να τους κάψουν ζωντανούς.

5 Αυγούστου: Οι τελευταίες σοβαρές ταραχές εμφανίστηκαν στο Μπέλφαστ, το Νταρλινγκτον, το Μπέρνλεϊ, το Πλίμουθ και το Μπέρμιγχαμ.

6 Αυγούστου: Η κατάσταση γρήγορα αποκλιμακώνεται.

7 Αυγούστου: Αντιφασιστικές κινητοποιήσεις προκύπτουν σε όλη την Αγγλία.

Ακροδεξιές συννομωσίες, Ταραχοποιοί και Ζιονιστές-Φασίστες.

Το ακροδεξιό αφήγημα που πυροδότησε τις ρατσιστικές ταραχές έχει κοινά χαρακτηριστικά της λευκής υπεροχής -κατά της μετανάστευσης και της πολυπολιτισμικότητας. Αυτό το ξέσπασμα επιθέσεων του όχλου πήραν μια μορφή κατά του κατεστημένου, μέσω του ευρωσκεπτικισμού και της θεωρίας της νέας τάξης πραγμάτων συσχετιζόμενη με το μύθο της χαμένης εθνικής

υπερηφάνειας.

Ρατσιστικές θεωρίες όπως η “Μεγάλη Αντικατάσταση” και “ο εκφυλισμός του Δυτικού Πολιτισμού” είναι σημαντικοί πυλώνες για την υποστήριξη αυτής της ατζέντας. Μουσουλμάνοι, μη λευκοί, μετανάστες, εκτρώσεις, έμφυλοι αγώνες και παρόμοια άλλα θέματα δαιμονοποιούνται και παρουσιάζονται ως τη woke κουλτούρα και ισχυρίζονται ότι είναι ένοχοι για την οικονομική ύφεση μεγάλων μερών της Βρετανικής κοινωνίας, η οποία στην πραγματικότητα έχει φτάσει στο ναδίρ εξαιτίας της φτωχοποίησης και του κοινωνικού κανιβαλισμού των νεοφιλελεύθερων πολιτικών και των αποσυντιθεμένων κοινωνικών δεσμών.

Αυτή η εκρηκτική μίξη, που εξαπλώθηκε από τα mainstream μέσα με καμία εναλλακτική, πάνω από τη τελευταία δεκαετία, έχει διαμορφώσει έναν ατομικιστικό μηδενισμό. Ιδιαίτερα ευαίσθητη είναι η νεολαία της Ευρώπης, η οποία προσπαθεί να γεμίσει το κοινωνικοπολιτικό κενό ενώ υποστηρικτές του φυλετικού πολέμου όπως ο Nigel Farage, Tommy Robinson κι ο Έλον Μασκ προκήρυξαν ότι “ο εμφύλιος πόλεμος είναι αναπόφευκτος” στο Χ, πρώην Twitter, την επομένη του μαχαιρώματος των τριών κοριτσιών.

Ο Ρόμπινσον έγραψε στα κοινωνικά του δίκτυα : **“Κανείς δεν μπορεί να πει ότι δεν προειδοποιήθηκε”**. Έχω προειδοποιήσει σχετικά με αυτό εδώ και χρόνια.” Ο Ρόμπινσον είναι συνιδρυτής της EDL, μιας οργάνωσης στα έμπροσθεν των ακροδεξιών κινητοποιήσεων στην Αγγλία για πάνω από την τελευταία δεκαετία και ένας ιδιαίτερος υποκινητής ταραχών.

Ακόμη κι αν οι ακροδεξιές ομάδες που συγκεντρώθηκαν προσπάθησαν να αποφύγουν την ευθύνη για τις ταραχές και προσπάθησαν να κρυφτούν πίσω από αυθόρμητη μη οργανωμένη προσέγγιση όχλου έτσι ώστε να μην αντιμετωπίσουν τις συνέπειες, ο Ρόμπινσον κι η ισλαμοφοβική EDL είχαν την μεγαλύτερη επίδραση στα καλέσματά τους. Οι “συμμορίες του Ρόμπινσον” ήταν μια έκφραση, ευρέως γνωστή, για να ορίσουν αυτούς τους όχλους κατά τη διάρκεια της εβδομάδας των ταραχών.

Ο Ρόμπινσον είναι επίσης συνδεδεμένος με την Ισραηλινή ατζέντα τόσο στην Αγγλία όσο και στις ΗΠΑ. Ο EDL συνεργάζεται με το ισλαμοφοβικό JDL στην Αγγλία, που έχει ιδρύσει ο φασίστας Ισραηλινός Μειρ Καχαν, ο οποίος υποστήριξε τον πλήρη αφανισμό, εκτοπισμό και εθνική κάθαρση της Παλαιστίνης.

Ο Ρόμπινσον είναι επίσης συνδεδεμένος με το ίδρυμα Quilliam, ένα ακροδεξιό think tank που τώρα έχει κλείσει, το οποίο έχει παράσχει λίστες από “εξτρεμιστές μουσουλμάνους” στη Βρετανική Κυβέρνηση κι ιδρύθηκε από οργανώσεις, που επένδυσαν σε παράνομη κατασκευή Ισραηλινών εγκαταστάσεων κι υποστήριξαν οικονομικά τους Φίλους του IDF. Οι διασυνδέσεις του με Αγγλοσαξονικές και Ζιονιστικές φασιστικές ομάδες διεθνώς έριξαν φως στην παγκοσμιοποίηση της Ισλαμοφοβίας και του ρατσισμού.

“Αυτό που έχουμε δει είναι ότι ακροδεξιοί influencers πυροδοτούν μια ρατσιστική μειονότητα αυτής της χώρας με στόχο τη βία κατά Μουσουλμάνων και προσφύγων.” είπε ο Άλεξ Ρόμπερτς, οικοδεσπότης του podcast για την ακροδεξιά, “12 Rules for What”.

Μια δηλητηριώδης μίξη από ξενοφοβία, που σιγομαγειρευόταν για χρόνια, όπλισε τα χέρια των ταραχοποιών. Ο Ρόμπερτς είπε, **“περισσότερο από ποτέ, αυτή ήταν η έκφραση μιας μετα-οργανωτικά ακροδεξιάς, που δεν διευθυνόταν από καμία οργάνωση. Αυτό το έκανε δύσκολο στους αντιφασίστες να απαντήσουν, επειδή είναι δύσκολο να καταλάβουμε που ένα ακροδεξιό κάλεσμα θα κερδίσει δημοτικότητα από τα ακροδεξιά on-λάιν πλήθη.”**

Αντιρατσιστές κατακλύζουν τους δρόμους ανά τη χώρα.

Το πολυπρόσωπο αντιρατσιστικό κύμα το οποίο εν τέλει κατέκλυσε πόλεις σε όλη την Αγγλία στις 7 Αυγούστου ξεπέρασε τα πολιτικά ιδεώδη και εισήγαγε ένα σώμα κοινοτήτων, μεταναστών και συμμοριών του δρόμου ως ένα ενωμένο αντιφασιστικό μέτωπο. Αυτό το νέο σημείο ανάφλεξης προστίθεται στην πολιτική κληρονομιά δράσεων κι αγώνων κατά του ρατσισμού ενώ διαφέρει από το παραδοσιακό, απομονωμένο πολιτικό ακτιβισμό.

“Αυτό ήταν από τα χειρότερα ξεσπάσματα ρατσιστικών ταραχών για πάνω από έναν αιώνα.” δήλωσε ο Ρόμπερτς και **“ οι μεγάλης κλίμακας αντιφασιστικές κινητοποιήσεις έφεραν στο προσκήνιο περισσότερη αυτοπεποίθηση. Καθοδηγούνται από την αποστροφή της ρατσιστικής βίας κι επιθυμίας με σκοπό την υπεράσπιση των κοινοτήτων.”**

Πολλοί συμμετέχοντες των αντιρατσιστικών συγκεντρώσεων σημείωσαν ότι πιστεύουν ότι η χρονική στιγμή των ταραχών χρησιμοποιήθηκε επίσης ως ένας τρόπος να καταστρέψουν την αποτελεσματικότητα των συνεχών πορειών υπέρ της Παλαιστίνης που συγκέντρωσαν μαζικά τους ανθρώπους στους δρόμους.

Και όπως ο Ρόμπερτς σημειώνει “ οι ακροδεξιοί κατά κόρον κράτησαν απόσταση κατά τη διάρκεια των μεγάλων κινητοποιήσεων “ πράγμα το οποίο τον οδήγησε να καταλήξει ότι “οι αντιφασίστες χρειάζεται να είναι περισσότερο οξυδερκείς σε αυτό που χτίζουν, να χτίσουν ένα κίνημα με προοπτική.”

Ένας διοργανωτής από τους Hackney Anarchists με το ψευδώνυμο Blade Runner, περιέγραψε στο Unicorn Riot τι έζησαν στους δρόμους του Λονδίνου κατά τη διάρκεια των ταραχών και το πολιτικό κλίμα μέχρι τη πρώτη εβδομάδα του Αυγούστου.

“Μερικοί από εμάς από την τοπική συλλογικότητα αποφάσισαν να παρευρεθούν στο *Trans Pride*, οργανώνοντας τη δική μας περιφρούρηση για να έχουμε το νου μας στους φασίστες. (Το *Trans pride* έλαβε χώρα στην καρδιά του Λονδίνου στις 27 Ιουλίου, 3 μέρες πριν ξεκινήσουν οι ταραχές) Η πορεία ήταν κι αυτή τη χρονιά μαζική και δεν ανησυχούσα ιδιαίτερα για τις εκδηλώσεις Ρόμπινσον στην πλατεία Τραφαλγκαρ εξαιτίας της μαζικότητας της πορείας. Αργότερα έμαθα από κάποιον από την συλλογικότητά μου ότι η διαδρομή της πορείας έπρεπε να αλλάξει σε συνεργασία με τις αρχές ώστε να αποφευχθεί να συμπέσει με τις εκδηλώσεις Ρόμπινσον, που επίτηδες διοργανώθηκαν για την ίδια μέρα και τοποθεσία (πλατεία Τραφαλγκαρ). Μετά διαβάσαμε στις ειδήσεις ότι στην πορεία συμμετείχαν 55.000 άνθρωποι, ενώ στις εκδηλώσεις Ρόμπινσον περίπου 15.000. Παρόλο που οι φασιστικές εκδηλώσεις είχαν πλήρη κάλυψη από τον Τύπο για αρκετές μέρες, μαζί με μια αξιοθρήνητη συμμετοχή 5.000 αριστερών που οργανώθηκε από το απεχθές SWP και το μέτωπό τους *Ενάντια στο Ρατσισμό*, το *Trans Pride* αγνοήθηκε ευρέως από τις ειδήσεις με μόνο σύντομες αναφορές.”

Σύντομα, διαδόθηκε η είδηση ότι αυτές οι φασιστικές ταραχές γίνονταν σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο. Σε ελάχιστες περιπτώσεις, οι αντιπαραθέσεις με αντιφασιστικές ενέργειες φάνηκαν να ευνοούν τους φασίστες, κάτι που δυσκόλεψε κάποιους. Αμέσως μετά, άρχισαν συζητήσεις στην τοπική μου συλλογικότητα σχετικά με την οργάνωση είτε τοπικά είτε σε συντονισμό με άλλες ομάδες. Ακούσαμε ότι η Συνέλευση Antifa του Λονδίνου

αντιμετώπιζε εσωτερικά ζητήματα και ίσως να μην μπορούσε να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων, κάτι που λίγο πολύ επιβεβαιώθηκε αργότερα από την απουσία τους από τη διοργάνωση. Ανακοινώθηκαν πολλές τοπικές συνελεύσεις και η ομάδα μας αποφάσισε να χωριστεί σε δύο ή τρεις για να παρευρεθεί σε όλες. Πήγα με μερικούς άλλους σε μια συνέλευση στο Βόρειο Λονδίνο, όπου υπήρχε ευρέως διαδεδομένη υποψία φασιστικής διείσδυσης λόγω της είδησης ότι μια ομάδα συνομιλίας του Signal είχε παραβιαστεί. Η συνάντηση ήταν χαοτική και τελικά αντιπαραγωγική, έληξε σε λιγότερο από 90 λεπτά λόγω περιορισμών χώρου, χωρίς να ληφθούν αποφάσεις παρά μόνο να ακολουθηθεί το σχέδιο που είχαν θέσει οι συνήθεις ομάδες της αριστερής πρωτοπορίας. Διοργανώθηκαν αρκετές αντιδιαδηλώσεις για να απαντήσουν στις πολυάριθμες τοποθεσίες όπου οι φασίστες είχαν ανακοινώσει ότι θα διαμαρτυρηθούν κατά των εγκαταστάσεων υποστήριξης της μετανάστευσης. Παρακολούθησα το μεγαλύτερο με ανθρώπους από την τοπική μου συλλογικότητα και δεν υπήρχαν εκδηλώσεις, ούτε εμφανίσεις φασιστών πουθενά».

Μια συμμαχία ομάδων κατά του gentrification παρείχε μια δήλωση που συνοψίζει τη λευκή υπεροχή ως τη ρίζα που γέννησε τους ρατσιστικούς όχλους ενάντια στους μετανάστες που δημιουργήσαν **«ακμάζουσες τοπικές οικονομίες σε όλο το Λονδίνο και σε ολόκληρο το Ηνωμένο Βασίλειο».**

Είπαν ότι η κοινοτική άμυνα είναι μια πράξη συλλογικής φροντίδας και ότι μια **«συνεχιζόμενη φασιστική εξέγερση»** είναι αναπόφευκτη **«μέχρι να αντιμετωπιστεί αποφασιστικά η ανισότητα, έως ότου οι επενδύσεις σε υποβαθμισμένες γειτονιές αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η εργατική τάξη και έως ότου οι γειτονιές μας δεν ξεπουληθούν πλέον από τους κράτος σε επενδυτές ακινήτων».**

Ένα μέλος της συμμαχίας, ο Kernow Goldfinger, τόνισε στη δήλωσή του ότι **«η άμυνα και η ανθεκτικότητα της κοινότητας βρίσκονται στο επίκεντρο αυτού που κάνουμε. Οι πρόσφυγες αξίζουν να ενσωματωθούν σε προϋπάρχουσες κοινότητες, αντί να εξαναγκάζονται σε φορτηγίδες φυλακών και ερειπωμένα**

ξενοδοχεία, να υποβάλλονται σε κρατική βία και να κινδυνεύουν από ρατσιστικές επιθέσεις όχλου. Οι αυστηρότερες ποινές, τα γρήγορα δικαστήρια, η αυξημένη αστυνομική καταστολή και η επιτήρηση δεν θα βοηθήσουν κανέναν και φοβόμαστε ότι αυτά σύντομα θα στραφούν στις κοινότητές μας και σε όσους αγωνίζονται για ένα καλύτερο μέλλον».

Τουλάχιστον 1.280 άτομα συνελήφθησαν και 796 άτομα κατηγορήθηκαν για συμμετοχή στις ταραχές. Ένα 12χρονο αγόρι στο οποίο δόθηκε εντολή παραπομπής για 12 μήνες ήταν το νεότερο άτομο που καταδικάστηκε στην Αγγλία. Η μεγαλύτερη ποινή ήταν 9 χρόνια που επιβλήθηκε σε έναν 27χρονο στο Ρόδερχαμ για βίαιη αναταραχή, οπλοκατοχή σε δημόσιο χώρο και απόπειρα εμπρησμού με σκοπό να θέσει σε κίνδυνο τη ζωή του. Οι περισσότερες από τις ποινές ήταν κατά μέσο όρο 24 μήνες για βίαιη διαταραχή.

Σε απάντηση στις ταραχές, το κράτος ξεκίνησε έναν κατασταλτικό νέο νόμο που ονομάζεται Εθνικό Πρόγραμμα Βίαιων Διαταραχών. Οι υπερασπιστές της πολιτικής ελευθερίας και οι αντιφασίστες ισχυρίζονται ήδη ότι αυτός ο νέος νόμος θα στραφεί εναντίον των κοινοτήτων και των μειονοτήτων που υποτίθεται ότι προστατεύει.

Μια ευρέως διαδεδομένη άποψη στο Λονδίνο είναι ότι η καταστολή και οι συλλήψεις από το κράτος εναντίον ακροδεξιών ρατσιστών δεν είναι το φάρμακο για τη θεραπεία του ρατσισμού. Η μαζική εκροή κόσμου στους δρόμους την Τετάρτη 7 Αυγούστου έδειξε ότι η αυτοοργάνωση και η αυτοαντοχή είναι μια ξεκάθαρη επιλογή πέρα από ατομικές αλήθειες και ο αγώνας δεν αφορά προσωπικούς ανεμόμυλους, αλλά για μια συλλογική ικανότητα να είσαι παρών ακόμα και στα πιο σκοτεινά ώρες.

8ο Αντιρατσιστικό – Αντιφασιστικό Φεστιβάλ Καλαμάτας

Το Σάββατο και την Κυριακή 19-20 Οκτωβρίου, η Αντιφασιστική Κίνηση Καλαμάτας διοργανώνει το 8ο Αντιρατσιστικό – Αντιφασιστικό Φεστιβάλ και η Βαβυλωνία θα είναι εκεί.

Ακολουθεί το πρόγραμμα και το κάλεσμα του φεστιβάλ:

19 & 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Περίβολος Περιφέρειας (πρώην Νομαρχία)

Σάββατο 19 Οκτωβρίου

19:00 Εκδήλωση – συζήτηση : Η δίκη της Χρυσής Αυγής – η επόμενη μέρα του φασισμού στην Ελλάδα

Μιλάνε οι :

Θανάσης Καμπαγιάννης (δικηγόρος πολιτικής αγωγής στη δίκη της ΧΑ)

“Υποπτο μούσι (δημοσιογράφος – OmniaTV)

21:00 Μουσικοθεατρικό δρώμενο από την ομάδα “Λυκοτσαρδά”:

Ακολουθεί συναυλία με τους:

Coverdose

Accents

+PARTY

Κυριακή 20 Οκτωβρίου

19:00 Θεατρική παράσταση “Το σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπα” (Φεντερίκο Γκαρσία Λόρκα) από την Αυτοσχέδια Σκηνή

20:30 Εκδήλωση – συζήτηση:

Καταστολή σε Καιρούς ‘Δημοκρατίας’: Η Περίπτωση των Εξαρχείων

Συζητάνε μέλη από τις συλλογικότητες:

KENO ΔΙΚΤΥΟ

Ομάδα Αναρχικών Μεταναστών Εξαρχείων

Περιοδικό BABYΛΩΝΙΑ

Ακολουθεί μουσική “παρεμβολή” από τους:

Γουόκι Τόκι!

Ελένη Χρηστίδου

Πάνος Ταντής

Παναγιώτης Βιώνης

Είσοδος ελεύθερη

Στο χώρο θα υπάρχουν βιβλιοπωλείο, συλλογικά εγχειρήματα και περίπτερα ενημέρωσης

Επειδή:

- Ενώ η δίκη της Χρυσής Αυγής τελειώνει, τα στελέχη και τα μέλη της ενσωματώνονται στα δεξιά κόμματα, καταλαμβάνοντας συχνά σημαντικές, θεσμικές θέσεις.
- Τα ΜΑΤ, οι ΔΙΑΣ και η ΟΠΚΕ λυμαίνονται τα αστικά κέντρα. Με απρόκλητες επιθέσεις, παρενόχληση πολιτών και συνεχή επιδεικτική παρουσία, δημιουργούν ένα κλίμα αστυνομοκρατίας που ονομάζουν «έννομη τάξη».
- Οικογένειες προσφύγων και μεταναστών εκδιώκονται κακήν κακώς από κατειλημμένους χώρους, όπου είχαν ήδη μια αξιοπρεπή ζωή με τα παιδιά τους να πηγαίνουν σχολείο, για να στιβαχτούν σε «ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας» ή «κλειστά κέντρα κράτησης»: σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης στη μέση του πουθενά χωρίς βασικές υποδομές και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- Οι γυναικοκτονίες γίνονται καθημερινότητα, η ομοφοβία κανονικότητα, η μαύρη ανασφάλιστη εργασία προαπαιτούμενο πρόσληψης, ο συνδικαλισμός καταργείται στην πράξη.
- Ο χαφιεδισμός ασκείται πλέον από «αξιοσέβαστα» μέλη του κοινοβουλίου και επικηρύσσονται κεφάλια διαδηλωτών, όπως οι παράνομοι στην Άγρια Δύση.

Μ' απλά λόγια, επειδή ο φασισμός είναι ακόμη εδώ.

ΤΟ ΛΕΜΕ ΚΑΘΑΡΑ

ΕΞΩ Ο ΦΑΣΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΑΣ, ΑΠ' ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΑΣ, ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

80

ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

19 & 20 ΟΚΤΩΒΡΗ
Περίβολος Περιφέρειας (πρώην Νομαρχία)

Κυριακή

7:00 Θεατρική παράσταση
"Το σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπα"
(Φονετικό Γκαρσία Λόρκα)
από την Αυτοσχέδια Σκηνη

8:30 Εκδήλωση - συζήτηση:
Καταστολή σε Καραϊς Δημοκρατίας:
"Η Περίπτωση των Εξαρχείων"

Συζητήστε μέλη από τις συλλογικότητες:
ΚΕΝΟ ΔΙΚΤΥΟ, Ο.Α. Μετανάστες Εξαρχείων
και το Περιοδικό ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ

Ακολουθεί μουσική "παρεμβολή"
Εύση Χρησίδου
Πένος Ταντς
Παναγιώτης Βιώνης

Σάββατο

7:00 Εκδήλωση - συζήτηση:
Η δικη της ΧΑ - η επόμενη μέρα
του φασισμού στην Ελλάδα.
Θα μιλήσουν οι:

Θανάσης Καμπουράνης (δικηγόρος
πολιτικής αγωγής στη δικη της ΧΑ)
& Υποπτιο μούσι (δημοσιογράφος του OniriaTV)

9:00 Τραγούδια και ιστορίες από την ομάδα Λυκοταρδιά
Ακολουθεί συνταλία με τους:

Coverdose
Accents
& Party

Είσοδος ελεύθερη
Στο χώρο θα λειτουργεί βιβλιοπωλείο.

ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Το Άουσβιτς και οι Αναβιώσεις

του Αντισημιτισμού

Σαν σήμερα, 15 Σεπτέμβρη του 1935, αποφασίζονται από τους Ναζί οι Νόμοι της Νυρεμβέργης. Με τους νόμους αυτούς οι εθνικοσοσιαλιστές έκτισαν την νομική βάση για τον αντισημιτισμό τους. Σήμερα ο αντισημιτισμός, παρά τη φαινομενική του ήττα, συνεχίζει να βρίσκει έδαφος σε Δεξιές αλλά και σε Αριστερές κρυψώνες... Παρακάτω το σχετικό κείμενο του **Νίκου Χριστόπουλου*** στο Περιοδικό Βαβυλωνία:

«Όσο είναι αληθές πως δύναται κανείς να κατανοήσει τον αντισημιτισμό μόνο μέσα από την κοινωνία μας, εξίσου αληθές φαίνεται πως η σημερινή κοινωνία μπορεί να κατανοηθεί επαρκώς μόνο μέσα από τον αντισημιτισμό»

Μαξ Χορκχάιμερ

Η έκταση που καταλαμβάνει στον κοινό νου ο συνωμοσιολογικός λόγος [1] αποδεικνύει την ισχύ της θέσης του Χορκχάιμερ και στη σημερινή κοινωνική συνθήκη. Γι' αυτό και η εναντίωση στον αντισημιτισμό αποτελεί βασικό στοιχείο της ελευθεριακής κριτικής και σίγουρα του αντιφασισμού, αφού ο αντισημιτισμός είναι δομικό κομμάτι του ναζισμού.

Κάθε αντιφασισμός χωρίς ρητή εναντίωση στον αντισημιτισμό είναι ελλειμματικός.

Στη σημερινή ελληνική πραγματικότητα, ο αναστοχασμός του Ολοκαυτώματος παραμένει επιτακτικός αλλά ακόμη δύσκολος. Δύσκολος, γιατί, ενώ τελευταία έχει ανοίξει μια συζήτηση, η διαχείριση της μνήμης όλα αυτά τα χρόνια ήταν λειψή, ενοχική και κατέληξε είτε στη μνημοκτονία, στη λήθη, είτε στις φανφάρες των επετειακών εορτασμών της νίκης κατά του ναζισμού.

Η συλλογική μνήμη γαλουχήθηκε πάνω στη λογική της απώθησης του Ολοκαυτώματος ως γερμανικού φαινομένου και τη συνακόλουθη απώθηση της αλήθειας ότι ήταν ένα γέννημα του δυτικού

πολιτισμού και ειδικότερα ότι υπάρχει και μια καθόλου ευχάριστη ελληνική ιστορία που συνδέεται με αυτό. Το βασικό στοιχείο που χαρακτηρίζει τις μεταπολεμικές συμπεριφορές απέναντι στο Ολοκαύτωμα είναι ότι ο αντισημιτικός νους δεν είχε νικηθεί πραγματικά, απλώς είχε μεταμορφωθεί και μεταλλαχθεί πάνω σε νέες θεματικές, με αποτέλεσμα ο αντισημιτισμός όχι απλώς να υφέρπει αλλά να αποικίζει τη σκέψη μεγάλου μέρους των σύγχρονων κοινωνιών.

Ακόμη και σήμερα, η δημόσια και η ιδιωτική σφαίρα κατακλύζονται από **αντιεβραϊκά στερεότυπα**, τα οποία λαμβάνουν τη μορφή εκκοσμικευμένων δοξασιών που υποστηρίζονται με ζήλο δήθεν, αποκαλύπτοντας τη ρίζα των σύγχρονων κακών. Γι' αυτό, ο αγώνας κατά του αντισημιτισμού είναι ένα κομβικό σημείο κατανόησης και κριτικής της υπάρχουσας κατάστασης. Μέσα στην πληθωρική κυκλοφορία εικόνων του Χίτλερ και την απερίσκεπτη χρήση των λέξεων «ναζισμός» και «φασισμός» για κάθε αναδυόμενο ή επιβαλλόμενο αυταρχισμό, το φαινόμενο του ναζισμού σχετικοποιείται και εκχυδαίζεται.

Όσο περισσότερο μιλάμε γι' αυτό, με αυτό τον τρόπο, τόσο περισσότερο το αποσιωπούμε. Για να σκεφτούμε όμως το Ολοκαύτωμα, αυτό που σημαίνει το Άουσβιτς, θα πρέπει, όπως έχει παρατηρηθεί, να προσπαθήσουμε να σκεφτούμε το αδιανόητα αντιανθρώπινο, το ασύλληπτο, χωρίς όμως να το αποϊστοριοποιούμε, αλλά εντάσσοντάς το στα όρια της ανθρώπινης κοινωνικής-ιστορικής δημιουργίας, η οποία μπορεί βέβαια να είναι και δημιουργία του αποτρόπαιου. Εδώ βρίσκεται η διαφορά και η μεγάλη δυσκολία της έκφρασης. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα θύματα του Ολοκαυτώματος, όσα προσπάθησαν να αναστοχαστούν αυτό που βίωσαν, ένοιωθαν σαν κάτι να χάνεται σε όλες τις εξηγήσεις οι οποίες περιείχαν αλήθειες βέβαια, όμως έμοιαζε ο πυρήνας της ιδιαιτερότητας του Άουσβιτς (η «**οντολογική σφαγή**») τελικά να μην φωτίζεται, να μοιάζει αδύνατο να φωτιστεί.

Για να κατανοήσουμε γιατί η σκέψη για το Ολοκαύτωμα βασικά αντιπαρατίθεται με το ασύλληπτο, το αδιανόητο, και πώς αυτό το

ασύλληπτο έγινε πραγματικότητα μέσα στον δυτικό-καπιταλιστικό πολιτισμό, θα παραθέσω μια άποψη του Μπακούνιν, ο οποίος ασκώντας κριτική στις εξουσιαστικές τάσεις της νεωτερικής επιστήμης και ενώ διαβλέπει τις κατευθύνσεις της, θεωρεί αδιανόητη την απολύτως απάνθρωπη εφαρμογή της:

«Αν και μπορούμε να είμαστε σχεδόν βέβαιοι ότι κανένας επιστήμονας δεν θα τολμούσε να μεταχειριστεί έναν άνθρωπο σήμερα όπως μεταχειρίζεται τα κουνέλια, παραμένει, μολαταύτα, ο φόβος ότι οι επιστήμονες ως σώμα μπορεί, αν τους επιτραπεί να το κάνουν, να υποβάλλουν ζωντανούς ανθρώπους σε επιστημονικά πειράματα, σίγουρα λιγότερο σκληρά αλλά όχι λιγότερο ολέθρια για τα ανθρώπινα θύματά τους». [2]

Ο Μπακούνιν για άλλη μια φορά αποδεικνύεται οξυδερκής στην ανάλυσή του προεικονίζοντας τις εξελίξεις. Το ασύλληπτο εμφανίζεται στη σκέψη του και μαζί και το ανθρώπινο όριο: «κανένας επιστήμονας δεν θα τολμούσε» λέει, γιατί εδώ βλέπει ένα όριο το οποίο χαράσσει το σύνορο της ανθρωπινότητας και το οποίο θεωρεί μάλλον αδύνατο να αγγιχθεί. Κι όμως, αυτό το όριο ξεπεράστηκε κατά πολύ στο Άουσβιτς με απαρομοίαστο τρόπο, που το καθιστά μοναδικό στη ανθρώπινη ιστορία. Γι' αυτό, μια βασική στάση των φασιστών αλλά και όλων των αντισημιτών είναι η άρνηση της μοναδικότητας του ιστορικού φαινομένου που ονομάστηκε Ολοκαύτωμα, η **σχετικοποίησή** του.

Όμως, η ναζιστική εξοντωτική πολιτική δεν έχει όμοιό της, γιατί ρητός και ακραία αντιανθρώπινος στόχος της ήταν η βιολογική αναδιευθέτηση του ανθρώπινου είδους μέσω της ολικής εξολόθρευσης των περιττών «φυλών», στην κατώτατη βαθμίδα των οποίων κατατάσσονταν οι Εβραίοι και στους οποίους επικεντρώθηκε η ναζιστική μηχανή θανάτου με γραφειοκρατική επιμέλεια. Κηρύσσονται ένοχοι επειδή γεννήθηκαν Εβραίοι.

Για πρώτη φορά στην ιστορία διακηρύσσεται επίσημα η εξόντωση ενός λαού ως αυτοσκοπός που δεν εξυπηρετεί κανέναν εργαλειακό λόγο.

Αυτό που δεν χωράει ο ανθρώπινος νους, που όμως ο ανθρώπινος νους βρήκε τα ορθολογικά εργαλεία για να το κάνει και το έκανε πράξη.

Το Άουσβιτς δεν είναι απλά ένα στρατόπεδο συγκέντρωσης αλλά στρατόπεδο εξορθολογισμένης εξόντωσης και εκφράζει την απόλυτη έννοια του ρατσιστικού μίσους, την απόρριψη δηλαδή της ίδιας της ύπαρξης του άλλου, η οποία αρνείται ακόμη και τη μεταστροφή ή την υποδούλωσή του.

Όταν αναφερόμαστε στο Ολοκαύτωμα, σε αυτό που αντιπροσωπεύει το Ολοκαύτωμα, θα πρέπει επίσης να μνημονεύουμε και τη γενοκτονία των Ρομά/Σίντι, η οποία είναι ακόμη και σήμερα ξεχασμένη και είναι χρέος μας όχι μόνο να αποκαταστήσουμε τη μνήμη αλλά και να αντιταχθούμε στις σύγχρονες μορφές του αντιτσιγγανισμού. Οι ίδιοι την ονομάζουν *Porrajmos* (αφανισμός, η μεγάλη καταβρόχθιση, καταστροφή) ή *Samudaripen* (μαζική δολοφονία, όλοι νεκροί).

Το κυνήγι όμως που ξεκινάει με τους Εβραίους δεν σταματάει ποτέ σε αυτούς. Το ρατσιστικό μίσος εξολόθρεψε επίσης Σλάβους και Αφρικανούς, ομοφυλόφιλους, κομμουνιστές, σοσιαλιστές και αναρχικούς, αντιφασίστες, Μάρτυρες του Ιεχωβά, ΑμεΑ και αυτούς που οι ναζί όριζαν ως «ψυχικά ασθενείς». Υπάρχει όμως μια διαφορά η οποία δεν πρέπει να σχετικοποιείται, γιατί με αυτόν τον τρόπο αποκρύβεται η κεντρικότητα του αντισημιτισμού στη ναζιστική ιδεολογία: μόνο για τους Εβραίους εφάρμοσαν με εμμονική γραφειοκρατική λύσσα το σχέδιο που κατ' ευφημισμό ονόμασαν Τελική Λύση, με στόχο τη μαζική τους εξόντωση και την εξαφάνισή τους από τον ανθρώπινο κόσμο δια παντός.

Από πολλές απόψεις, ο αντισημιτισμός αποτελεί νεωτερικό φαινόμενο και μάλιστα στην έσχατη μορφή του αποτελεί την πιο αποτρόπαιη έκφραση της κεντρικής φαντασιακής σημασίας του δυτικού-καπιταλιστικού κόσμου: της βλέψης για ορθολογική κυριαρχία επί παντός επιστητού. Σε αυτή τη συζήτηση πρέπει να αποφύγουμε τους μανιχαϊσμούς και την ουσιοκρατία στους ορισμούς. Ο όρος νεωτερικότητα είναι πολύπλοκος, αποτελεί ένα

μάγμα αλληλοσυγκρουόμενων πολλές φορές σημασιών και τα λεγόμενα νεωτερικά φαινόμενα εντάσσονται μέσα του με διαφορετικούς τρόπους. Ο αντισημιτισμός συγκροτείται ως μια μοντέρνα-αντιμοντέρνα κοσμοθεωρία η οποία αποτελεί ένα αμάλγαμα προνεωτερικών προλήψεων και νεωτερικών θεωριών της φυλετικής ολικής διαφοράς των Εβραίων ως τρίτων [οι Εβραίοι ως αντι-φυλή (Gegen-Rasse)], οι οποίοι αποκηρύσσονται από το ανθρώπινο γένος με «επιστημονικές αποδείξεις» ως υπονομευτικά παράσιτα που χρήζουν εξόντωσης.

Ο νεωτερισμός του σύγχρονου αντισημιτισμού εκφράζει το πέρασμα από το χριστιανικό μεσαιωνικό θρησκευτικό μίσος στο ρατσιστικό, φυλετικό μίσος και αναπτύσσεται μέσα στο πλαίσιο της εθνικιστικής ιδεολογίας του 19^{ου} αιώνα. Ρητά οι αντισημίτες, που δημιουργούν και τον όρο «αντισημιτισμός» [3] για να αυτοπροσδιοριστούν στα τέλη της δεκαετίας του 1870, θέτουν σε δεύτερη θέση τη θρησκευτική επιχειρηματολογία και επικεντρώνονται στην προσπάθεια επιστημονικής απόδειξης του αναφομοίωτου χαρακτήρα των Εβραίων και των αναλλοίωτων φυλετικών τους χαρακτηριστικών, αντλώντας την «επιχειρηματολογία» τους από τις αναδυόμενες τότε επιστήμες της ανθρωπολογίας, της βιολογίας και της γλωσσολογίας.

Ο αντισημιτισμός διακρίνεται από κάθε άλλον ρατσισμό γιατί συγκροτεί επίσης μια συνεκτική μανιχαϊκή κοσμοθεωρία με «απελευθερωτικά» χαρακτηριστικά, η οποία κυριαρχείται από το μυθικό φορτίο του φαντασιακού της δύναμης των Εβραίων. Μια κοσμοθεωρία προϊόν της αστικής κοινωνίας του 19^{ου} αιώνα ως συντηρητική αντίδραση στα δεινά της καλπάζουσας κεφαλαιοκρατικής οικονομίας. Βγαίνει από τα σπλάχνα του εθνικισμού, ο οποίος επιρρίπτει τις ευθύνες για τα αδιέξοδά του στο «αντι-έθνος» των «κοσμοπολιτών», οι οποίοι δήθεν υποσκάπτουν τα θεμέλια της κοινωνίας. Μοιάζει παράδοξο αλλά δεν είναι: οι Εβραίοι κατηγορούνται επίσης ως υποκινητές των νεωτερικών επαναστάσεων και ιδιαίτερα της ρωσικής.

Ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στον μεσαιωνικό αντισημιτισμό και

τις νέες μορφές εβραιοφοβίας είναι ο μύθος των «Πρωτοκόλλων των Σοφών της Σιών» του οποίου η λογική σκηνοθετεί όλες τις θεωρίες συνωμοσίας, αποτελώντας το πρότυπο αρχιτεκτόνημά τους. Η παγκόσμια συνωμοσία των Εβραίων ως ερμηνευτικό κλειδί της Ιστορίας. «Το ότι γίνεται πιστευτό είναι πιο σημαντικό από το ότι είναι πλαστογράφημα», λέει η Χάνα Άρεντ. Μια έσχατη επικαιροποίηση των «Πρωτοκόλλων» είναι η συνωμοσιολογική ανάγνωση των επιθέσεων της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001, τα παραδείγματα όμως είναι πάρα πολλά.

Ο αντισημιτισμός παραμένει δομικό στερεότυπο των σημερινών κοινωνιών, με αποτέλεσμα οι μεταμορφώσεις του να μην καταδεικνύονται κοινωνικά, αλλά να κυκλοφορούν με νέες σημαίες και να έχουν ως όχημα νέες σημασίες και «αυτονόητα». Το πιο οφθαλμοφανές παράδειγμα είναι η χρησιμοποίηση πλήθους εβραιοφοβικών στερεοτύπων στην κριτική του κράτους του Ισραήλ, από τη Δεξιά βέβαια αλλά και από ένα μεγάλο μέρος της Αριστεράς.

Μετά το '45 και τη γενική κατακραυγή ενάντια στη ναζιστική θηριωδία, ο αντισημιτισμός βρίσκει καταφύγιο σε μια μορφή ριζοσπαστικού αντισιωνισμού που δαιμονοποιεί το κράτος του Ισραήλ ως τον συνωμότη Εβραίο ανάμεσα στα Κράτη, συσκοτίζοντας τους όρους της πολιτικής κριτικής προς το κράτος του Ισραήλ. Το μοτίβο που επαναλαμβάνεται, παρά τις ιδεολογικές διαφοροποιήσεις ανάμεσα στη Δεξιά και την Αριστερά, είναι κοινό: μαξιμαλισμός στις εκφράσεις, χρησιμοποίηση διαφορετικών κριτηρίων στην κριτική άλλων κρατών ή απελευθερωτικών κινημάτων, ταύτιση των Εβραίων με το κράτος του Ισραήλ, ταύτιση με τον ναζισμό και συνεχής χρήση ναζιστικών συμβόλων, ταύτιση με το χρηματιστικό κεφάλαιο και το τραπεζικό σύστημα, αποδοχή ή απουσία κριτικής στο αίτημα για καταστροφή του Ισραήλ.

Η αντισημιτικής προέλευσης κριτική στο κράτος του Ισραήλ για να απολαύσει πραγματικά το μίσος της πρέπει να φτάσει στα έσχατα όρια της υπερβολής και του μαξιμαλισμού (εδώ

εντοπίζεται κυρίως το ζήτημα), να ταυτίσει το Ισραήλ με τους ναζί, τον Νετανιάχου με τον Χίτλερ, το αστέρι του Δαβίδ με τη σβάστικα, να επαναδιατυπώσει τον λίβελλο του αίματος και της θυσίας παιδιών. Αυτό όμως που πραγματικά επιτυγχάνεται είναι η απόλυτη σχετικοποίηση της διαφοράς που αντιπροσωπεύει ο ναζισμός και το Ολοκαύτωμα και η επανανομιμοποίηση του στιγματισμού των Εβραίων ως εκφραστών δήθεν μιας παγκόσμιας συνωμοσίας με στόχο την παγκόσμια κυριαρχία και τη χειραγώγηση.

Καταλυτικό ρόλο στη διάδοση της εβραιοφοβίας στις τάξεις της Αριστεράς, έπαιξε ο **δαιμονοποιητικός αντισιωνισμός της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής της ΕΣΣΔ**. Από τη δεκαετία περίπου του '70 και μετά, το παλαιό στερεότυπο της «εβραϊκής συνωμοσίας» επαναδιατυπώνεται υπό τη μορφή της «παγκόσμιας (αμερικανο)σιωνιστικής συνωμοσίας», και ο σιωνισμός εξομοιώνεται εν πολλοίς με τον ναζιστικό ρατσισμό. Άμεσο επακόλουθο της δαιμονοποίησης, η επανεμφάνιση του εξοντωτικού αντισημιτισμού υπό τη ρητή θέληση να καταστραφεί το Ισραήλ.

Μέσα σε αυτό πλαίσιο, η νέα μορφή εβραιοφοβίας στον 20^ο αιώνα, μετά τους ναζί, υπήρξε ο **εξισλαμισμός του αντιεβραϊκού λόγου** (καθοριστικές φυσιογνωμίες ο Χάτζι Αμίν αλ Χουσεϊνί, ο οποίος ταυτίστηκε με τον ναζισμό, ο Σαγίντ Κούτμπ και γενικότερα οι φονταμενταλιστές ιδεολόγοι της Μουσουλμανικής Αδελφότητας). Οι Εβραίοι στοχοποιούνται ως οι νούμερο ένα εχθροί «όπου γης» και επαγγέλλεται ως αιώνιος στόχος η καταστροφή του κράτους του Ισραήλ «από το ποτάμι ως τη θάλασσα». Ρητά ολοκληρωτικό πόλεμο εναντίον των Εβραίων διακηρύσσουν η Αλ Κάιντα, η Χαμάς, Η Χεζμπολάχ, το ΙΚ, η Ισλαμική Τζιχάντ, ενώ η κυκλοφορία των «Πρωτοκόλλων των Σοφών της Σιών» αποτελεί διαρκές best seller σε πολλές χώρες του αραβικού κόσμου.

Στο συγκεκριμένο σημείο, η στάση της Αριστεράς παγκοσμίως (εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων) ήταν νομιμοποιητική και προωθητική αυτού του λόγου, με αποτέλεσμα να εξαπλωθεί χωρίς αντιστάσεις ως δήθεν απελευθερωτικός λόγος. Εδώ υπάρχει μια

λεπτή διαφορά την οποία θα πρέπει να τονίζουμε συνεχώς:

Το ζήτημα από αντιφασιστική και ελευθεριακή πλευρά δεν είναι η κριτική στο κράτος του Ισραήλ η οποία οφείλει και πρέπει να ασκηθεί χωρίς συμβιβασμούς, αλλά ότι συνήθως η κριτική χρησιμοποιεί και ανακυκλώνει ακραία εβραιοφοβικά στερεότυπα. Είναι επιτακτική ανάγκη, λοιπόν, η κριτική να απεμπλακεί από κάθε μορφή αντισημιτισμού.

Εδώ εντοπίζεται το πρόβλημα και όχι στο δίκαιο του αγώνα για αυτοπροσδιορισμό και αυτοδιάθεση των Παλαιστινίων, ο οποίος πρέπει να υποστηριχθεί από ελευθεριακή πλευρά αλλά κριτικά. Η συμμετοχή και της Αριστεράς στον συνωμοσιολογικό λόγο, φορώντας αντιιμπεριαλιστική φρασεολογία, αποδεικνύει ότι οι πύλες εισόδου στην εβραιοφοβία είναι ετερόκλητες και εντάσσονται εύκολα σε διαφορετικά ιδεολογικά περιβάλλοντα. Ένα παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο ένα κομμάτι της Αριστεράς στηρίζει αντιδραστικές ιδεολογίες, είναι οι αριστεροπατριώτες εθνικιστές στην Ελλάδα, στους οποίους εντοπίζεται επίσης ένα μεγάλο ποσοστό εβραιοφοβίας.

Εν τέλει, κάθε κριτική στον αντισημιτισμό αντιμετωπίζει αντιστάσεις γιατί οι ίδιες οι λέξεις «Εβραίος» και «Ισραήλ» στο τρέχον ελληνικό κοινωνικό φαντασιακό εκπροσωπούν ακόμη ατομικές και κοινωνικές παραστάσεις που είναι φορείς του αντισημιτισμού. Μέχρι πριν λίγα χρόνια, στο ελληνικό σχολείο δεν υπήρχε η παραμικρή αναφορά στο Ολοκαύτωμα, ενώ η εβραϊκή ιστορία της Θεσσαλονίκης αποσιωπήθηκε και πολλά υλικά της απομεινάρια λεηλατήθηκαν ή ακόμη ποδοπατούνται. Επιθέσεις σε εβραϊκά νεκροταφεία, συναγωγές και μνημεία περνάνε απαρατήρητες. Δηλώσεις επιφανών δημόσιων προσώπων, όπως ο Μίκης Θεοδωράκης, πρωτοσέλιδα εφημερίδων, όπως αυτό της αριστερής εφημερίδας *Πριν* «οι Εβραίοι δολοφόνοι πρέπει να πληρώσουν», η δίκη του ναζιστή Πλεύρη, δεν αντιμετωπίζονται όπως τους αξίζει.

Είναι, λοιπόν, επιτακτική ανάγκη να αντιταχθούμε σε κάθε επανεμφάνιση του αντισημιτισμού, γιατί παραχαράσσει τους όρους

της κατανόησης της υπάρχουσας καταπιεστικής συνθήκης, στρέφοντας εκ νέου την οργή εναντίον των γνωστών φαντασμάτων και αποδιοπομπαίων τράγων. Όποια αμφίεση και να ενδύεται αυτός ο λόγος, αριστερή ή δεξιά, θα πρέπει να μας βρίσκει απέναντι. Δεν ξεχνάμε τι έκαναν οι ναζί στο Άουσβιτς!

Σημειώσεις:

[1] Ένα σύμπλεγμα θεωριών και κοινών δοξασιών, που έχουν στον πυρήνα τους το φαντασιακό της συνωμοτικής δύναμης των Εβραίων και ερμηνεύουν τις κατευθύνσεις της ιστορίας σαν αποτέλεσμα της δράσης μυστικών δυνάμεων.

[2] Μιχαήλ Μπακούνιν, *«Φιλοσοφία, θρησκεία, ηθική»*, μτφρ. Ζ. Σαρίκας, Θεός/νίκη: Πανοπτικόν, σ. 49.

[3] Ο όρος «αντισημιτισμός» είναι αρκετά προβληματικός γιατί σημασιοδοτείται φυλετικά. Παραδείγματος χάρη, πολλοί αντισημίτες συνήθως αμύνονται λέγοντας ότι δεν είναι τέτοιοι γιατί κι αυτοί ανήκουν στη σημιτική φυλή. Επικράτησε όμως το μίσος προς τους Εβραίους να ορίζεται ως «αντισημιτισμός» ενώ ορθότεροι είναι οι όροι «εβραιοφοβία» ή «αντιεβραϊσμός» ή «αντιιουδαϊσμός». Το ίδιο ισχύει και για τον όρο «Ολοκαύτωμα» του οποίου η αρχική σημασία συνδέεται με τη θρησκευτική τελετουργική θυσία, ενώ ορθότερος είναι ο όρος Σοά (Shoah) που χρησιμοποιούν οι Εβραίοι, ο οποίος σημαίνει *ολοσχερής καταστροφή, απώλεια, συμφορά, ερημωτική θύελλα*. Χρησιμοποιούμε αυτούς τους όρους όμως γιατί είναι αναγνωρίσιμοι και μάλιστα χωρίς να δημιουργούν συνήθως πρόβλημα στη συζήτηση.

* Ο Νίκος Χριστόπουλος ζει και εργάζεται στη Χαλκίδα, συμμετέχει στην ελευθεριακή πολιτική συλλογικότητα Ουλαλούμ.

Report on the Chemnitz Pogrom

First-hand report by a German activist

Maybe you've heard of it, maybe not. This is a brief report on recent happenings in Chemnitz / Saxonia.

Chemnitz is a former industrial city of about 250.000 citizens situated in Saxony. This German state is known for its pretty right-wing state apparatuses and a strong fascist street movement (Pegida). Chemnitz, too, has a strong fascist movement and for some time it even was home to the Neonazi terror group, 'National-Socialist Underground' (NSU), known for having executed nine immigrants and a police officer.

There is, however, also a left-wing, antifa and anarchist scene in Chemnitz with two housing projects, an autonomous youth center, a feminist group, a local group of the anarchist union FAU and antifascist activists.

In the night of Saturday to Sunday, August 25th/26th, two groups of men got into trouble during the Chemnitz city festival. An Iraqi and a Syrian national reportedly stabbed two Russian Germans and a Cuban German, the latter, Daniel H., dying as a result of his injuries.

On Sunday morning, when the public learned of the killing, the right-wing football hooligan group Kaotic Chemnitz called on facebook for a protest in the streets. In the evening about 1000 right-wing hooligans, fascists, and so-called 'concerned citizens' gathered and started to march through Chemnitz. Police was not able to control them at all. At some point the

mob started chasing and beating up immigrants.

A local fascist fringe party, Pro Chemnitz, that also has deputies in the city council, called for a march on the following day. Now antifascists from Chemnitz and neighbouring cities such as Dresden, Leipzig, Jena, Erfurt and others started to mobilise, too. On Monday evening 1000 antifascists of all stripes faced a mixture of 8000 hooligans, fascists and right-wing citizens. Police deployed only 600 officers and, hence, was not able to control the fascists. During and after their march several street fighting squads left the fascist rally aiming to attack the antifascists. On the way from the antifascist rally to the train station, to their cars or back home several antifascists were attacked. They got off lightly, though. Only one remained with a broken nose.

Monday was a wake-up call, not only for the radical movement but for the public, too. It was clear that something had to be done. On Thursday, Saxony's Minister-President Kretschmer was to join a citizens' dialogue in Chemnitz and fascists would organise a counter-rally and on Saturday there would be two marches, organised by Pro Chemnitz and AfD. At the end, it was agreed to call for an antifascist rally to be held in Chemnitz on Saturday.

On Monday, about 900 right-wingers held a rally against Minister-President Kretschmer, the 'lying press', the 'political establishment' and so forth. No specific incidents.

On Saturday, fascists and antifascists from all over Germany went to Chemnitz. 4500 fascists and 3500 antifascists were reported. Pro Chemnitz held a first march and then joined the march that was organised by the AfD as a 'silent march' allegedly to commemorate the victim of the stabbing. At some point, the march could be blocked by hundreds of antifascists. After that police kettled hundreds of antifascists, keeping them for hours and checking their ID's. At the same time, fascist groups started attacking counter-protesters again.

Several people were injured.

In some West-German cities there were big antifascist rallies. In Hamburg up to 10.000 people took to the streets, in Berlin, too. That's nice but it doesn't change the situation on the ground. Still, it shows that it's not just fascists conquering the streets but that we're witnessing some kind of polarisation.

On Monday, September 3rd, a concert ,against the right' and ,against hatred' and with the slogan ,We're more' was organised in Chemnitz by different artists, some mainstream (like ,Kraftklub', ,Die Toten Hosen'), others openly antifa (such as ,Feine Sahne Fischfilet' and ,Egotronic').

About 65.000 people reportedly attended the concert.

The concert didn't change the balance of forces on the streets, though. On Friday, September 7th, there was another march organised by Pro Chemnitz. 2000 fascists and about 1000 antifascists took to the streets. This time, no clashes were reported. As it seems, things are calming down now.

Some notes from an anarchist perspective. On Monday, the second day of the pogrom, there were only 600 police and the fascists' march went totally out of control. That was not, as liberals and democrats assert, government failure. Everybody knew that thousands of fascists would flock to Chemnitz and that things would get extremely violent. It must have been a conscious decision by some higher echelons in the police and state apparatuses to deploy way too few police and, thus, let the situation escalate.

In the pogroms of the past years it's been the same, in Freital / Saxony in January 2015, in Heidenau /Saxony in August 2015 and in other places, too. It seems to be the strategy of a part of Saxony's (and Germany's) state apparatus to encourage and tolerate fascist street violence and terror – **as a means to combat leftists, to discipline the immigrant**

population, and to legitimise calls for the further buildup of the police and secret services.

On Saturday, September 1st, we've seen an alliance of fascists across political divisions: right-wing football hooligans, local fascists of Pro Chemnitz, national-socialists of Dritter Weg, fascists of the party Die RECHTE, the Identitarian Movement, the right-wing populist movement Pegida, the right-wing populist party AfD. This marks a new stage in the history of the fascist movement since 2012. The fascists are growing ever stronger and the level of street violence is increasing.

Also on the antifascist side, somehow organically, **a unity front has been formed**, stretching from the social-democratic party SPD to autonomous antifas and anarchists. Thuringia's SPD, for example, sponsored busses to bring counter-protestors from Erfurt, Jena, and other cities to Chemnitz and almost all antifas, radical leftists and anarchists from those cities took those busses. There is a huge debate on how closely or if at all we should cooperate with politicians and authoritarian leftists and in the past years many of us categorically denied any cooperation. During the pogrom, however, the question was not even raised. This should give us reason for reflection.

Democratic politicians of all stripes (from the conservative CDU to the left-wing party) were quick to condemn the fascist street violence. What's their motive? Some of them were pretty clear about that. They're concerned that fascist violence might cheapen the image of Chemnitz, frighten off investors and entrepreneurs and endanger the integration of immigrants as a cheap and flexible workforce into the German economy. At the same time, there are only very few politicians to condemn state violence against immigrants, e.g. vexatious police controls or deportations, to the same extent. Furthermore, those ,antifascists' felt compelled to distance themselves from left-wing and radical antifascists, lumping them together with the fascists as ,extremists'.

The objective of their antifascism, i.d. state antifascism, hence, is to maintain a certain equilibrium of forces in order to keep capitalist exploitation and the wielding of state authority going smoothly.

The AfD is the third strongest party in Germany. In the 2017 federal elections it won 12,5 per cent of the votes. In some states, such as Saxony, it won around 25 per cent, thus becoming the second strongest party. In Saxony, where state elections are going to be held in 2019, according to this election outcome, the only government possibly to be formed would be a coalition government of the conservative CDU and the fascist AfD. Their strategy, as laid out by AfD leader and right-wing intellectual Björn Höcke, is to transform the democratic system into an authoritarian regime. This is to be done by a national opposition made up by three fronts: the AfD as parliamentary force, the Neonazis as street movement, and, thirdly, disenchanted segments of the state apparatuses, i.d. cops, judges, state attorneys, military. This strategy is proving to be successful. The AfD is already the third strongest party.

The street violence scenes of Chemnitz showed the increasing strength of the fascist movement. And there are a lot of cops, military, judges and other state officials in the AfD or in touch with the AfD. To give just one example of these days. In the midst of the Chemnitz events a correctional officer leaked the arrest warrant of the suspected murderer of the Daniel H. to fascists who then published it. Before leaking it, he discussed the move with around a dozen colleagues in a WhatsApp group.

Fascism, however, is not an endeavour of the new right.

We should not forget that it's conservative, social-democratic, green, in some states such as Berlin and Thuringia even left-wing politicians who are organising today's deportation regime – not the AfD. During the Chemnitz pogrom

it was the Saxon police, i.d. of a state led by a conservative-social democratic government, that gave free rein to fascists and attacked anti-fascists. After the Chemnitz pogrom it was Saxony's Minister-President of the CDU and the head of the German intelligence service, the 'Federal Office for the Protection of the Constitution', who doubted and even denied that there was any mob violence against immigrants in Chemnitz – not the AfD. Even Sara Wagenknecht, a politician of Die Linke, not the AfD, who defended the right-wing mob by stating that not all protesters were fascists, that many of them were socially discontent citizens.

All in all, this is a sinister situation and many of us feel pretty concerned about the future.

Με Αφορμή τα Γεγονότα στην Πλατεία Σαπφούς στη Μυτιλήνη

Άγγελος Βαρβαρούσης

Η οργανωμένη επίθεση ακροδεξιών και συμπαθούντων κατά των διαμαρτυρομένων αιτούντων άσυλο στην πλατεία Σαπφούς της Μυτιλήνης το βράδυ της Κυριακής 22 Απριλίου 2018, είναι ένα πολύ σημαντικό γεγονός που δεν αφορά μόνο την τοπική κοινωνία, αλλά λαμβάνει μεγαλύτερες διαστάσεις.

Ωστόσο, θα μπορούσε να πει κανείς, πως ήταν μια αναμενόμενη εξέλιξη δεδομένης τόσο της αλλαγής του γενικότερου κλίματος που παρατηρείται από το φθινόπωρο του 2017, όσο και του πλαισίου που είχε διαμορφωθεί στη Μυτιλήνη τις προηγούμενες μέρες. Αυτό, όμως, που πρέπει να γίνει σαφές από την αρχή είναι πως το επίπεδο της βιαιότητας στο οποίο έγιναν μάρτυρες όσοι βρίσκονταν στην πλατεία την Κυριακή, δεν είχε προηγούμενο

στην κοινωνία της Λέσβου, ενώ σίγουρα κατατάσσεται ως **ένα από τα πιο σοβαρά περιστατικά μαζικής βίας που έχει καταγραφεί στην Ελλάδα της προσφυγικής και μεταναστευτικής «κρίσης».**

Μάρτυρες των γεγονότων δεν ήταν μόνο οι περίπου 150 άντρες, γυναίκες και παιδιά που δέχθηκαν τις πέτρες, τα μπουκάλια, τις φωτοβολίδες και τις δυνατές κροτίδες από το εξαγριωμένο πλήθος, ούτε μόνο οι 100 περίπου άνθρωποι που στάθηκαν δίπλα τους μέχρι την τελευταία στιγμή όταν οι διμοιρίες των ΜΑΤ, τους έβαλαν βίαια σε λεωφορεία να τους επιστρέψουν στη Μόρια το ξημέρωμα.

Μάρτυρες της επίθεσης έγιναν και οι δεκάδες αστυνομικοί που περιφρουρούσαν χωρίς όμως να σταματάνε τις επιθέσεις, αλλά και όλοι αυτοί και αυτές που παρακολουθούσαν γύρω από την πλατεία, άλλοι κοιτώντας έντρομοι μην μπορώντας να πιστέψουν αυτά που έβλεπαν, αλλά και αυτοί και αυτές που με τη στάση τους ή και με τις πράξεις τους, είτε επιδοκίμαζαν είτε απαιτούσαν να φύγουν οι Αφγανοί από την πλατεία τους και το νησί τους, αφήνοντας να εννοηθεί πως όσο παραμένουν προκαλούν οι ίδιοι την υπέρμετρη βία που δέχονται.

Και αν το επίπεδο της βιαιότητας των επιθέσεων ήταν κάτι που σοκάρει, ή θα έπρεπε να σοκάρει τόσο την τοπική, όσο και την ευρύτερη κοινωνία, η ανάπτυξη επιθετικότητας είναι μάλλον χαρακτηριστική της αλλαγής του γενικότερου κλίματος, δηλαδή της αλλαγής του κυρίαρχου τοπικού λόγου, αλλά και των αναπαραστάσεων των φιλοξενούμενων στο νησί αιτούντων άσυλο.

Για τα γεγονότα της Κυριακής έχουν γραφτεί πολλά στον τοπικό και τον εθνικό τύπο. Σε αυτό το κείμενο θα αναφερθούμε κι εμείς στα γεγονότα, επιχειρώντας μια καταγραφή μέσα από τα δικά μας μάτια όσων γίναμε κι εμείς μάρτυρες. Πρώτα όμως θα θέλαμε να πούμε και κάποια πράγματα τόσο για το γενικότερο πλαίσιο και την αλλαγή του κλίματος, όσο και για το εκρηκτικό μείγμα παραγόντων που συνέδραμαν σε αυτή την έξαρση μαζικής βίας στο κέντρο της πόλης.

Το γενικότερο πλαίσιο

Η εποχή κατά την οποία οι αιτούντες άσυλο προσλαμβάνονταν ως ‘περαστικοί ταξιδιώτες της ανάγκης’, τους οποίους οι τοπικές αρχές και φορείς ήταν διατεθειμένοι να στηρίξουν, φαίνεται πως τον τελευταίο χρόνο σιγά σιγά τελειώνει, καθώς τα αποτελέσματα του γεωγραφικού περιορισμού που επιβλήθηκε ως συνέπεια της κοινής δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας από το 2016 και μετά, οδήγησαν στην παρατεταμένη παραμονή χιλιάδων ανθρώπων στις δομές της Λέσβου, τροφοδοτώντας μια συνεχόμενη ανάπτυξη αντιδράσεων. Καθώς ο ‘περαστικός ταξιδιώτης’ ή πρόσφυγας μετατρέπεται σε ‘μόνιμο φιλοξενούμενο’, οι τοπικές αρχές και φορείς άλλαζαν τη στάση τους σηματοδοτώντας το τέλος της πρόσληψης της Λέσβου ως ‘το νησί της αλληλεγγύης’ και την ανάπτυξη ξενοφοβικών ή και πιο ακραίων τάσεων στην κοινωνία. Τα γεγονότα της Κυριακής ήταν η έκφραση αυτής της ξενοφοβικής και ρατσιστικής στροφής στον δρόμο, τον κατεξοχήν χώρο όπου οι ρατσιστικές ‘γνώμες’ και ‘απόψεις’ μετατρέπονται σε πέτρες, φωτοβολίδες και κροτίδες.

Τον τελευταίο καιρό, και μετά τη γενική απεργία που είχε καλέσει ο δήμος Μυτιλήνης με αίτημα την αποσυμφόρηση του νησιού στις 20 Νοεμβρίου 2017, με μεγάλη συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας, διάφορα περιστατικά δείχνουν την αναφερόμενη αλλαγή κλίματος. Το δίκαιο αίτημα τοπικών φορέων για αποσυμφόρηση του νησιού, κάτι που διεκδικούν έτσι κι αλλιώς και οι ίδιοι οι αιτούντες άσυλο, όπως και διάφορες οργανώσεις (βλ. καμπάνια #orentheislands + 01), φάνηκε πως έγινε η αφορμή για την ανάπτυξη ξενοφοβικών αντιδράσεων από ένα μέρος της τοπικής κοινωνίας του νησιού, που εκφράστηκαν τόσο στον καθημερινό λόγο, όσο και ως αντιδράσεις με αφορμή περιστατικά που απασχόλησαν την επικαιρότητα τους τελευταίους μήνες.

Τέτοια περιστατικά ήταν, από τη μία πλευρά, οι κινητοποιήσεις των κοινοτήτων που βρίσκονται κοντά στο ΚΥΤ της Μόριας, που είχαν ξεκινήσει από το καλοκαίρι του 2017, και συνεχίστηκαν πρόσφατα με αφορμές όπως το περιστατικό των πυροβολισμών από κτηνοτρόφο για εκφοβισμό επίδοξων ζωοκλεφτών ή τις αντιδράσεις

προς την πρόθεση μιας ΜΚΟ για ενοικίαση χώρου υποστήριξης αιτούντων άσυλο σε κοντινό χωριό, μια υπόθεση που συνεχίζεται. Από την άλλη πλευρά, αντίστοιχα περιστατικά ήταν και οι έντονες αντιδράσεις των τοπικών αρχών στις προσπάθειες της κυβέρνησης και του υπουργείου για αναβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης στο ΚΥΤ της Μόριας, με τη μεταφορά νέων κοντέινερ για τη στέγαση του πληθυσμού κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

Παράλληλα, αντιδράσεις υπήρξαν όμως, κυρίως στα κοινωνικά δίκτυα, και κατά την υλοποίηση του προγράμματος ενοικίασης διαμερισμάτων από την κυβέρνηση και την Ύπατη Αρμοστεία για τη διαμονή αιτούντων άσυλο στη Λέσβο και στα άλλα νησιά, κατά τις οποίες συχνά κατηγορούνταν οι ιδιοκτήτες των ακινήτων. Με πιο χαρακτηριστικό περιστατικό το επεισόδιο στο Τοπικό συμβούλιο στο Παλαιόκαστρο της Σάμου, όπου ακροδεξιοί κάτοικοι επιτέθηκαν σε εργαζομένους σε ΜΚΟ. Τέλος, χαρακτηριστική ήταν και η βεβήλωση του μνημείου που από το 2013 έχει στηθεί στην παραλία της Θερμής, ένα χωριό κοντά στη Μυτιλήνη και απέναντι στα τουρκικά παράλια, στη μνήμη αυτών που έχασαν τη ζωή τους στο πολύνεκρο ναυάγιο του Δεκεμβρίου του 2012.

Το πλαίσιο της επίθεσης στην πλατεία: ένα εκρηκτικό μείγμα

Η οργανωμένη επίθεση κατά των αιτούντων άσυλο, που διαμαρτύρονταν στην πλατεία Σαπφούς από την Τρίτη 17 Απριλίου 2018 για τις συνθήκες διαβίωσης στο ΚΥΤ της Μόριας, αλλά και για τον περιορισμό τους στη Λέσβο, πραγματοποιήθηκε σε ένα συγκεκριμένο χρονικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο που είχε διαμορφωθεί τις τελευταίες μέρες. Πέρα από την γενικότερη αλλαγή κλίματος που παρατηρείτο στο νησί, η διαμαρτυρία στην πλατεία, η οποία ήταν η δεύτερη αντίστοιχη διαμαρτυρία στην κεντρική πλατεία της πόλης μέσα στην περίοδο 2017-2018, φαίνεται πως στάθηκε ως αφορμή για μια άνευ προηγουμένου κινητοποίηση της ακροδεξιάς στο νησί. Η προηγούμενη διαμαρτυρία και απεργία πείνας που πραγματοποιήθηκε το χειμώνα στην πλατεία, η οποία είχε συνεχιστεί στην κατάληψη των

τοπικών γραφείων του ΣΥΡΙΖΑ, αν και είχε προκαλέσει κάποιες αντιδράσεις, αυτές δεν είχαν πάρει τέτοιες διαστάσεις βίαιης κινητοποίησης.

Αυτή τη φορά, όμως, διάφοροι παράγοντες συνέβαλαν στη δημιουργία ενός πλαισίου το οποίο έδειχνε πως κάτι είχε αλλάξει. Αρχικά, διαμορφώθηκε ένα τεταμένο κλίμα από δημοσιεύματα τα οποία ανέφεραν πως «προκαλούν οι δημόσιες προσευχές μεταναστών στην Πλατεία Σαπφούς κραυγάζοντας 'αλλαχού ακ μπαρ'», αλλά και από τις κινήσεις του δήμου για τον καθαρισμό της πλατείας με τη συνοδεία αστυνομικών δυνάμεων σε συνδυασμό με τις δηλώσεις του δημάρχου στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, που μεταδόθηκαν από πολλά μέσα, πως «η τοπική κοινωνία πρέπει να επιστρέψει στην κανονικότητα και τέτοιες προκλητικές ενέργειες (...) υποδαυλίζουν την κοινωνική συνοχή και υπάρχει κίνδυνος να πυροδοτήσουν επικίνδυνα κοινωνικά αντανακλαστικά». Μάλιστα, οι κινήσεις του δήμου προκάλεσαν τις αντιδράσεις του Συντονισμού Λέσβου για το Προσφυγικό που σε ανακοίνωσή του αναφέρει πως «ο Δήμος Λέσβου, συνεχίζει την ξενοφοβική και ρατσιστική πολιτική του».

Τα παραπάνω όμως δεν θα ήταν αρκετά να οδηγήσουν στα βίαια επεισόδια της Κυριακής αν δεν συνδυάζονταν με κάποιους ακόμα παράγοντες. Καταρχάς, ήταν το κάλεσμα της «Πατριωτικής Κίνησης Μυτιλήνης», ενός κλειστού «Facebook γκρούπ» με παρουσία των μελών του και σε προηγούμενες ξενοφοβικές κινητοποιήσεις, το οποίο οργάνωσε την παρουσία των ακροδεξιών με αφορμή την υποστολή της σημαίας στην προκυμαία, κινητοποιώντας μάλιστα και κόσμο εκτός της πρωτεύουσας του νησιού, όπως αναφέρεται σε δημοσιεύματα.

Ακόμα, σύμφωνα με διάφορους κατοίκους της πόλης με τους οποίους συνομιλήσαμε τόσο κατά τη διάρκεια των γεγονότων, όσο και τις επόμενες μέρες, ανησυχία τους προκάλεσαν και οι φήμες πως στο νησί είχαν έρθει και μέλη της Χρυσής Αυγής, αλλά και διμοιρίες ΜΑΤ από την Αθήνα, αλλά και το γεγονός ότι η εισαγγελική εντολή για την εκκένωση της πλατείας από τους διαμαρτυρόμενους εκδόθηκε την Κυριακή, τη μέρα δηλαδή που ήταν

γνωστό στην αστυνομία ότι υπήρχε ανακοινωμένη κινητοποίηση της ακροδεξιάς.

Περιγραφή των γεγονότων

Το απόγευμα της Κυριακής 22 Απριλίου του 2018, πλήθος 200 περίπου πολιτών κατέφθασε στην Πλατεία Σαπφούς στο κέντρο της Μυτιλήνης με σαφή στόχο την εκκένωσή της από την κατάληψη των Αφγανών αιτούντων άσυλο που βρισκόντουσαν εκεί από την προηγούμενη Τρίτη. Η σύνθεση του πλήθους παραμένει ακόμα σε κάποιο βαθμό αδιευκρίνιστη, ωστόσο το σίγουρο είναι ότι ο λόγος και οι πρακτικές που υιοθέτησε καταδεικνύουν τη σημαντική εμπλοκή τόσο της Χρυσής Αυγής όσο και του τοπικού ακροδεξιού εθνικιστικού μορφώματος “Πατριωτική Κίνηση Μυτιλήνης II”, το οποίο μάλιστα έκανε μαζικό διαδικτυακό κάλεσμα με σύνθημα ‘έτοιμοι για όλα’, στην καθιερωμένη υποστολή της ελληνικής σημαίας που λαμβάνει χώρα κάθε Κυριακή στο παλιό Λιμεναρχείο Μυτιλήνης. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εν λόγω ομάδα εκτός από τους πρόσφυγες και μετανάστες έχει βάλει στο στόχαστρό της και όλο το κίνημα αλληλεγγύης που αναπτύχθηκε στο νησί τα τελευταία χρόνια μιας και σε παλιότερο post της, τονίζει ρητά ότι “το νησί μας δεν θα γίνει το νησί των ΜΚΟ και των Αλληλέγγυων, ξένων και ντόπιων”.

Ο προσχεδιασμένος χαρακτήρας των όσων επακολούθησαν δεν αποτυπώνεται μόνο στα παραπάνω, αλλά και στα δεκάδες σχόλια συγκεκριμένων Λέσβιων πολιτών όπως αυτό, στο οποίο ο ανυπόμονος για ‘δράση’ Έλληνας προειδοποιεί ότι “η Κυριακή είναι κοντά απλυσταριά”. Οι πιο συνειδητές ακροδεξιές ομάδες πλαισιώθηκαν από οπαδούς της ΑΕΚ, οι οποίοι βρήκαν έτσι, μία πρώτη τάξεως ευκαιρία να “πανηγυρίσουν” τον τίτλο της ποδοσφαιρικής τους ομάδας, καθώς και από πλήθος άλλων νεαρών από το νησί. Σύμφωνα με αυτόπτες μάρτυρες, κάποιοι από τους εμπλεκόμενους δεν ήταν από τη Λέσβο και μάλιστα, πάλι σύμφωνα με μαρτυρίες, γύρω στις 9.30 και λίγο πριν ξεκινήσει ο κύκλος φυσικής βίας, υπήρξε και έντονη διαφωνία μεταξύ των “αγανακτισμένων πολιτών”, με κεντρικό επίδικο το εάν θα γίνει

χρήση βίας ή όχι, όπου κάποιοι ντόπιοι υποστήριξαν ότι “εδώ είναι μικρή κοινωνία και δεν σηκώνει τέτοια” και άλλοι μη ντόπιοι δήλωσαν, “μα εμείς για αυτό ήρθαμε εδώ”.

Θντας αυτόπτες μάρτυρες στα γεγονότα μετά τις 21.30 και μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες που πραγματοποιήθηκε η εκκένωση από τις αστυνομικές δυνάμεις, το κείμενο είναι φορτισμένο με τα νωπά συναισθήματά μας. Ωστόσο, η προσπάθεια που κάνουμε είναι να παρουσιάσουμε τα γεγονότα με μία, κατά το δυνατόν, κριτική και αναλυτική ματιά.

Η ανάμειξή μας με το συγκεντρωμένο πλήθος ανέδειξε μια σειρά από παρατηρήσεις. Αρχικά, επιβεβαιώνεται το γεγονός ότι υπήρχαν άνθρωποι διαφορετικών αφετηριών που όμως η συγκολλητική δύναμη του πλήθους τους έκανε να υιοθετούν παρόμοιους λόγους και πρακτικές. Αυτό που μπορούσες να ακούσεις ήταν η επίμονη αναπαραγωγή του όρου **“λαθρομετανάστης”**. “Λαθρομετανάστες δεν είναι; Πείτε μου κύριε είναι ή δεν είναι;”, επαναλάμβανε επίμονα ένας από τους πιο εκνευρισμένους πολίτες. Η αναπαραγωγή του όρου λαθρομετανάστης μόνο τυχαία δεν είναι κατά τη γνώμη μας.

Με τον όρο “πρόσφυγας” να είναι τόσο ριζικά συνδεδεμένος με την ελληνική ιστορία αλλά και με το πρόσφατο κίνημα αλληλεγγύης, η μετατροπή του σε λαθρομετανάστη είναι απαραίτητο συστατικό της ανόδου των ξενοφοβικών και επιθετικών συμπεριφορών. Σε αυτό συνέβαλε και η επιμονή κάποιων άλλων μέσα στο πλήθος να εστιάζουν την προσοχή τους στους Αφρικανούς αιτούντες άσυλο λέγοντας χαρακτηριστικά, “όλοι αυτοί οι μαύροι είναι αυτής της οργάνωσης της Μπόκο Χαρά και είναι όλοι τους εγκληματίες που ήρθαν εδώ. Πώς μπορούμε να κυκλοφορούμε ασφαλείς με αυτούς ανάμεσά μας;”. Άλλοι πάλι φώναζαν για τη συμπεριφορά των αιτούντων άσυλο. “Τους βλέπω εγώ εδώ, κάθε μέρα να τη βγάζουν έξω και να κατουράνε. Εδώ μπροστά στις γυναίκες μας και στα παιδιά μας. Με βλέπεις που σου μιλάω (σσ. απευθυνόμενος σε αστυνομικό) θα τη βγάλω και γω και θα κατουράω εδώ εάν δεν τους μαζέψετε”. “Να τους στείλετε στα

ερημονήσια” έλεγε κάποιος, “στη Γυάρο ή ακόμα και καλύτερα στη Μακρόνησο που υπάρχουν και έτοιμες οι υποδομές”. “Και πάλι χάρη θα τους κάνουμε”, έλεγε κάποιος άλλος.

Μια μικρή παρέα νεαρών με πρωτοστατούσα μία νεαρή κοπέλα έλεγε, “πρέπει να οργανωθούμε και να παραμείνουμε εδώ. Όχι μόνο σήμερα αλλά κάθε μέρα μέχρι να φύγουν όλοι από το νησί”. Η πλειοψηφία του κόσμου βέβαια αποτελούμενη από νεαρούς άντρες επιδίδονταν κυρίως σε υβριστικά συνθήματα τύπου ‘πουτάνας γιοι’, ‘παλιομπάσταρδοι’, ‘θα σας γαμήσουμε’ και άλλα σχετικά. Χαρακτηριστικό αυτής της πρώτης φάσης που χαρακτηρίστηκε κυρίως από λεκτική βία ήταν και το συνεχές βρίσιμο στους αστυνομικούς που είχαν σχηματίσει κλοιό γύρω από τους αιτούντες άσυλο.

Βέβαια, θα πρέπει να αναφέρουμε επίσης πως υπήρχαν στο πλήθος και αυτοί και αυτές που σοκαρισμένοι από τις σκληρές βίας και την έκταση των επεισοδίων δεν μπορούσαν να πιστέψουν αυτά που διαδραματίζονταν στο κέντρο της πόλης και σοβαρά προβληματισμένοι επέρριπταν ευθύνες τόσο στις τοπικές αρχές, όσο και στην αστυνομία. «Καλά μα αφού ήξεραν ότι έχει ανακοινωθεί συγκέντρωση και ήταν και ο αγώνας είναι δυνατόν η διαταγή του εισαγγελέα να βγήκε σήμερα Κυριακή;», αναρωτιόταν ένας νεαρός εργαζόμενος σε παρακείμενη της πλατείας καφετέρια η οποία, μαζί με όλες τις άλλες, είχε κλείσει.

Οι Αφγανοί αιτούντες άσυλο από την άλλη, κατά τη διάρκεια αυτών των γεγονότων παρέμεναν ακίνητοι και ως επί το πλείστον καθήμενοι, όπως έχει αποτυπωθεί και από διάφορα βίντεο (βλ. π.χ. αυτό & αυτό), ενώ περίπου 100 αλληλέγγυοι και μέλη ΜΚΟ είχαν αρχίσει να τους πλαισιώνουν για βοήθεια. Η κατάσταση ήταν ήδη αρκετά τεταμένη και οι αλληλέγγυοι σε διάφορες στιγμές, ζήτησαν και αυτοί από την αστυνομία να απομακρύνει το πλήθος των εξαγριωμένων Ελλήνων, αλλά η απάντηση που πολλές φορές δόθηκε μπροστά μας ήταν, “εάν δεν τους πάρετε από εδώ (σσ. τους αιτούντες άσυλο) και τους αφήσουμε (σσ. τους εξαγριωμένους Έλληνες) θα τους λυντσάρουν”.

Η επιλογή τόσο των προσφύγων όσο και των αλληλέγγυων ήταν ρητά να παραμείνουν ήρεμοι καθ' όλη τη διάρκεια της μεγάλης αυτής βραδιάς.

Ακόμα και όταν στην αρχή κάποιοι αλληλέγγυοι πήγαν να φωνάξουν κάποια αντιφασιστικά συνθήματα, η αστυνομία τους παρότρυνε να σταματήσουν για να μην εξαγριωθεί παραπάνω το 'αγανακτισμένο πλήθος' κάτι το οποίο και οι αλληλέγγυοι έπραξαν. Συνεπώς, ελάχιστα συνθήματα ακούστηκαν από αυτή την πλευρά καθ' όλη τη διάρκεια των γεγονότων.

Με την εκφορά του ελληνικού εθνικού ύμνου γύρω στις 22.00 ξεκίνησε η δεύτερη φάση της άγριας βίας στην Πλατεία Σαπφούς. Πέτρες, φωτοβολίδες, κροτίδες διαφόρων ειδών αλλά και γαλλικά κλειδιά, ξύλα, μπουκάλια νερού και τουλάχιστον μία βόμβα μολότωφ εκτοξεύτηκαν από την πλευρά των εξαγριωμένων πολιτών, που εκείνη τη στιγμή βρισκόντουσαν ως επί το πλείστον στο

βόρειο τμήμα της Πλατείας, προς την κατεύθυνση των αιτούντων άσυλο και των αλληλέγγυων.

Στο κέντρο της πλατείας εκείνη τη στιγμή υπήρχαν τουλάχιστον 150 Αφγανοί μεταξύ των οποίων και πολλές γυναίκες και παιδιά που κάνανε πολλαπλές ανθρώπινες αλυσίδες και πήραν κουβέρτες για να φτιάξουν ασπίδα πάνω από τα κεφάλια τους. Άλλοι και άλλες κρατούσαν χαρτοκιβώτια ή πλαστικά κασόνια για να προστατευτούν από τις πέτρες που ερρίπτοντο σωρηδόν. Παρ'όλα αυτά, η ρίψη αντικειμένων ήταν τόσο γενικευμένη που όλα αυτά τα αυτοσχέδια "μέτρα προστασίας" δεν στάθηκαν ικανά να αποτρέψουν τους τραυματισμούς. Τουλάχιστον 30 άτομα τραυματίστηκαν από τις πέτρες ενώ πολλές γυναίκες κυρίως και παιδιά περιήλθαν σε κατάσταση κρίσης πανικού με κλάματα και ουρλιαχτά.

Η αστυνομία αφού για πολύ ώρα ανέχτηκε αυτό το σκηνικό βίας μπροστά στα μάτια της χωρίς να κάνει την παραμικρή απώθηση ή σύλληψη, περιορίστηκε στο να μην επιτρέψει τη σώμα με σώμα επαφή μεταξύ εξαγριωμένων ελλήνων, αιτούντων άσυλο και αλληλέγγυων. Σε διάφορες φάσεις, κατά τη διάρκεια της νύχτας, απεδείχθη ότι ήταν 'τεχνικά' απλό για τις ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις να απωθήσουν και να διαλύσουν το εξαγριωμένο πλήθος, ωστόσο αυτό ποτέ δεν έγινε και περιορίστηκαν στην ανά φάσεις απώθηση των πετροβολητών, τα οποία όμως επανερχόντουσαν μετά από λίγο.

Η κατάσταση απέκτησε χουλιγκάνικα χαρακτηριστικά, με το πλήθος των εξαγριωμένων πολιτών να φωνάζει τότε "Ελλάς – Ελλάς", τότε τον εθνικό ύμνο και τότε να βρίζει πρόσφυγες, αλληλέγγυους και αστυνομικούς και να οργανώνει συστηματικά επιθέσεις απέναντι σε αμάχους, που υπέμεναν καρτερικά κάτω από τις κουβέρτες τους. Μάλιστα, πολλές από τις κατηγορίες απέναντι στους αστυνομικούς, είχαν τον χαρακτήρα απογοητευμένου πολίτη, σε ένα ύφος, 'σε πληρώνουμε για να μας βαράς;', 'δεν τιμάς την πατρίδα σου', 'παραιτήσου αν είσαι άντρας' όπως και τα πιο κοινά 'είστε μαλάκες', 'μπάσταρδοι', κοκ. Αντίστοιχα, πολλές απειλές εκτοξευόντουσαν και ενάντια στους αλληλέγγυους που

τους αποκαλούσαν ‘προδότες’, ‘μπάσταρδους’ και φυσικά το πανταχού παρόν ‘πουτάνας γιους’.

Στη διάρκεια της νύχτας, τα σημεία αφετηρίας των επιθέσεων περιστρεφόντουσαν γύρω από την Πλατεία Σαπφούς, τότε από τη βόρεια πλευρά, τότε από την ανατολική και τότε από τα γύρω στενά, ενώ φωτιές ανάβανε καθ’ όλο το μήκος του παραλιακού δρόμου της προκυμαίας για να τις χρησιμοποιήσουν ως οδοφράγματα. Οι αστυνομικοί πετούσαν ενίοτε και χημικά τα οποία ωστόσο είχαν περισσότερο ως αποτέλεσμα να καταπονούν τους αιτούντες άσυλο και τους αλληλέγγυους που καθόντουσαν σε σταθερά σημεία και λιγότερο τους επιτιθέμενους, οι οποίοι φεύγανε και μόλις καθάριζε η ατμόσφαιρα επιστρέφανε για να συνεχίσουν ανενόχλητοι την επίθεση.

Από περίπου τη μία η ώρα το πρωί μέχρι και μετά τις τρεις, η κάτω πλευρά της πλατείας είχε μετατραπεί σε ένα πεδίο όπου πρόσφυγες, μετανάστες και ξένοι και Έλληνες αλληλέγγυοι, πνίγονταν ανά διαστήματα στα χημικά, ενώ προσπαθούσαν να μεταφέρουν σε ασφαλή σημεία, ή στα ασθενοφόρα που κατάφεραν μετά από ώρα να προσεγγίσουν, τραυματίες και ανθρώπους σε πανικό καθώς οι πέτρες, οι κροτίδες και τα άλλα αντικείμενα συνέχιζαν να πέφτουν. Πρέπει να αναφερθεί, επίσης, πως οι αστυνομικές δυνάμεις δεν επιχείρησαν να προστατέψουν τα νώτα της πλατείας, το σημείο δηλαδή όπου περιθάλπονταν οι τραυματίες, ενώ ομάδες των ακροδεξιών είχαν αποκοπεί από το σώμα των επιτιθέμενων και κυκλοφορούσαν στα γύρω στενά. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα αλληλέγγυοι να αποκρούσουν μόνοι τους, αρπάζοντας μόνο κάποιες καρέκλες, την απόπειρα να προσεγγίσει από τα πίσω στενά για να επιτεθεί μία ομάδα με κράνη και παλούκια που πετούσαν πέτρες και μπουκάλια.

Καθ’ όλη αυτή τη διάρκεια, τόσο οι Αφγανοί αιτούντες άσυλο όσο και οι αλληλέγγυοι, παραμείναν ειρηνικοί. Ανά διαστήματα, οι αλληλέγγυοι διαμαρτύρονταν για την παθητική στάση των αστυνομικών μπροστά στο σκηνικό βίαιας που είχε στηθεί και το κάνανε σε διάφορους τόνους περιλαμβάνοντας πολλές φορές και βρισιδία προς αυτούς τα οποία όμως ήταν πολύ πιο ήπια από αυτά

των επιτιθέμενων. Παρ'όλα αυτά, με μηδαμινές αφορμές, **ομάδα ΜΑΤ πραγματοποίησε επίθεση σε αλληλέγγυους.**

Όντας αυτόπτες μάρτυρες, το σκηνικό ξεκίνησε όταν αλληλέγγυος καλούσε τους υπολοίπους να παραμείνουν ήρεμοι παρά τις επιθέσεις. Τότε αστυνομικός μιας από τις 'πράσινες' διμοιρίες από την Αθήνα, απευθυνόμενος στον εν λόγω αλληλέγγυο του λέει, 'άντε γαμήσου, ρε'. Τότε, ένας νεαρότερος πολίτης από την ομάδα των αλληλέγγυων λέει στον αστυνομικό, 'άντε γαμίσου εσύ' και ο αστυνομικός του επιτίθεται με κλοτσιές ενώ η υπόλοιπη διμοιρία ακολουθεί με ψεκασμούς και χτυπήματα με ασπίδες. Το παραπάνω είναι απολύτως σημαντικό να καταγραφεί γιατί αποτελεί και τη μόνη διένεξη μεταξύ αλληλέγγυων και αστυνομίας που έχει ως αποκλειστικό υπεύθυνο τη δεύτερη. Πέραν αυτού δεν υπήρξε ΤΙΠΟΤΑ άλλο και διάφορα δημοσιεύματα που κάνουν λόγο για ανταρτοπόλεμο μεταξύ αναρχικών και αστυνομίας είναι απλά ψευδή (όπως εδώ πχ).

Η εκκένωση της πλατείας

Περί τις 5.00 το πρωί, αφού είχε προηγηθεί ένα τελευταίο κύμα πετροβολισμών που οδήγησε στο παραπάνω περιστατικό μεταξύ αλληλέγγυων και αστυνομίας, και με τον περισσότερο κόσμο να έχει πια φύγει, ξαφνικά σταμάτησαν οι επιθέσεις και η ομάδα των ακροδεξιών παρέμενε συγκεντρωμένη σε κάποια απόσταση από την πλατεία πίσω από μια γραμμή ανδρών των ΜΑΤ. Το γεγονός ότι ξαφνικά οι μέχρι τότε εξαγριωμένοι και επιθετικοί προς την αστυνομία παρέμεναν ήρεμοι δίπλα στους αστυνομικούς οδήγησε κάποιους να καταλάβουν πως ετοιμαζόταν η επέμβαση της αστυνομίας για το άδειασμα της πλατείας.

Όντως, μετά από λίγη ώρα δύο 'πράσινες' διμοιρίες ΜΑΤ μετακινήθηκαν από τους επιτιθέμενους και σχημάτισαν έναν ασφυκτικό κλοιό γύρω από τους Αφγανούς. Σε λίγη ώρα πραγματοποιήθηκε μια πρώτη προσπάθεια να τους απομακρύνουν, στην οποία οι πρόσφυγες και μετανάστες αντιστάθηκαν φωνάζοντας παράλληλα ένα από τα πιο διαδεδομένα συνθήματα:

Ωστόσο, η τελική επιχείρηση εκκένωσης της πλατείας έγινε κατά τις έξι παρά τέταρτο, όταν με αρκετή βία πια οι άντρες των ΜΑΤ έβαλαν άντρες, γυναίκες και παιδιά στα λεωφορεία και τις αστυνομικές ‘κλούβες’, παρά τις συνεχόμενες έντονες διαμαρτυρίες μιας μικρής πια ομάδας αλληλέγγυων που είχε παραμείνει στην πλατεία για να είναι μάρτυρες της εκκένωσης. Οι διαμαρτυρίες των εναπομεινάντων νεαρών αλληλέγγυων, που ήταν μάρτυρες των ουρλιαχτών από τις γυναίκες που σέρνονταν κυριολεκτικά στα λεωφορεία, δεν άργησαν να γίνουν βρισιές προς τους άντρες των ΜΑΤ που τους είχαν αποκόψει στο ένα μέρος της πλατείας. Αυτό δημιούργησε περεταίρω ένταση, με ανταπόδοση των βρισιών από τους αστυνομικούς, η οποία οδήγησε στην απομάκρυνση και των διαμαρτυρομένων από την πλατεία οι οποίοι έφυγαν προς τα στενά της πόλης καθώς σιγά σιγά διαλύονταν.

Brother and Sister: Αυτό είναι ένα τραγούδι προσφύγων

Ελιάνα Καναβέλη

Το τραγούδι Brother and Sister είναι ένα τραγούδι προσφύγων που γράφτηκε από πρόσφυγες και ντόπιους καλλιτέχνες και προσπαθεί να αποτυπώσει τη φωνή και την έννοια της προσφυγιάς. Πρόκειται για μια αυτοοργανωμένη και από τα κάτω προσπάθεια όπου καλλιτέχνες συνεργάστηκαν για να δημιουργηθεί αυτό το τραγούδι-δήλωση.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν οι δημιουργοί στο δελτίο τύπου:

«Το “Brother and Sister” είναι η επιλογή μας να βαδίσουμε από

κοινού αυτή τη διαδρομή. Άνθρωποι από διαφορετικές αφετηρίες που μας ενώνει η αγάπη για τη μουσική και τη ζωή, βρεθήκαμε μαζί: Παιδιά και εγγόνια μεταναστών, πρόσφυγες και προσφύγισσες που ξεφύγαμε από τον πόλεμο μόνο για να βρεθούμε όμηροι στα ελληνικά camps, εγκλωβισμένοι στη Μόρια, ντόπιοι και ντόπιες. Αν ο πόλεμος και ο ξεριζωμός είναι οι επιλογές των ισχυρών, η αντίσταση, ο διεθνισμός και η αλληλεγγύη είναι οι δικές μας. Αντί να περιγράφουμε τις ζωές των “άλλων”, αντί να εξαντλούμε την ευαισθησία μας σε “ανθρωπιστικά” πυροτεχνήματα, συναντιόμαστε και τραγουδάμε για τη δικιά μας πραγματική και κοινή καθημερινότητα».

Ο Παυλέας, ένας από τους δημιουργούς του κομματιού αναφέρεται στο πώς ξεκίνησε και τι είναι αυτό που τους ώθησε στην υλοποίηση αυτής της συλλογικής, καλλιτεχνικής προσπάθειας:

«Έγραψα τις πρώτες νότες του Brother and Sister σε ένα όργανο που μας έδωσαν οι Άραβες, το ούτι. Που κάποτε έγινε η μαμά όλων των εγχόρδων της δυτικής μουσικής και αργότερα μας έδωσε όλον τον πλούτο της δυτικής κλασικής μουσικής. Το έστειλα στο φίλο μου και σύντροφο μου το Μανώλη, τον Yinka που έχουμε ξανακάνει κομμάτια μαζί.

Ήθελα να κάνουμε ένα κομμάτι προσφυγικό, μαζί με τους πρόσφυγες και μετανάστες που δίνουν τον αγώνα τους μαζί μας. Όχι να καταθέσουμε την καλλιτεχνική μας ευαισθησία απέναντι στους συμπαθείς ξένους. Φτάνει αυτό. **Ήθελα να κάνουμε ένα κομμάτι-καλλιτεχνικό ανάλογο του αγώνα μας και της αλληλεγγύης μας.**

Ο ιμπεριαλισμός είναι ο εχθρός μου, η ταξική αλληλεγγύη είναι η πρόταση μου για να τον παλέψουμε. Τα αδέρφια μου είναι ο Στάθης που είναι ντόπιος, ο Μανώλης παιδί μεταναστών, ο Πέτρος που είναι μετανάστης στον Καναδά, και οι Αιγύπτιοι που φαρεύουν με τον πατέρα μου. Οι αδερφές μου είναι η Ρεχάμπ που είναι οικογένεια, η Άλαα από τη Συρία (που έχουνε μαζί με τον Ταλάλ τέσσερα αξιαγάπητα σκατούλια) και η Φατίμα από το Λίβανο».

Η έννοια της αλληλεγγύης, της συνύπαρξης ντόπιων και μεταναστών λαμβάνει μέσα από τέτοιου είδους διαδικασίες πραγματικό νόημα. Χαρακτηριστικά αναφέρεται στο δελτίο τύπου:

«Οι άνθρωποι αυτοί δεν είναι μόνοι. Από την Ειδομένη μέχρι το λιμάνι του Πειραιά, από τις ακτές της Λέσβου μέχρι τις προσφυγικές καταλήψεις της Αθήνας, ντόπιοι και ντόπιες, πρόσφυγες και προσφύγισσες ανοίγουν μαζί μια άλλη διαδρομή: τη διαδρομή του αγώνα, της συνύπαρξης, της αλληλεγγύης των λαών,

κόντρα σε ξενοφοβία και ρατσιστικά μίσση».

Ο Δημήτρης Μυστακίδης, δημιουργός που συμμετέχει και αυτός σε αυτή την καλλιτεχνική προσπάθεια σημειώνει emphaticά:
«Συμμετείχα στο “Brother and Sister”, γιατί ο άνθρωπος είναι η απάντηση όποια κι αν είναι η ερώτηση (Andre Breton).

Γιατί κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να είναι λαθραίος.
Γιατί η αλληλεγγύη είναι το μόνο όπλο που έχουν οι λαοί.
Γιατί η τέχνη που υπηρετώ είναι η καλύτερη ενίσχυση για την φωνή της ψυχής μου.
Γιατί θέλω τα παιδιά μου να μεγαλώσουν σε ένα καλύτερο κόσμο».

Τέλος, ο Γιώργος Μπακάλης, ο σκηνοθέτης του βιντεοκλίπ, δηλώνει: «Στο βιντεοκλίπ προσπαθήσαμε να αποτυπώσουμε την συνύπαρξη όλων μας σε αυτόν τον τόπο. Οι μετανάστες, καθρέφτης της δικής μας, ρευστής ύπαρξης αυτή τη φορά είχαν πρωταγωνιστικό ρόλο. Συνδημιουργήσαμε και αυτό είναι ο δρόμος μας».

Ζούμε μαζί, τραγουδάμε μαζί, αγωνιζόμαστε μαζί.

Η παρουσίαση του βιντεοκλίπ θα γίνει την Κυριακή 18 Μάρτη στο Πολιτιστικό Κέντρο Αφρικάνικης Τέχνης και Πολιτισμών ANASA, ΣΦΑΚΤΗΡΙΑΣ 24 & ΠΛΑΤΑΙΩΝ Αθήνα

Παρεμβαίνουν:

- Δημήτρης Μυστακίδης (Συνθέτης, Ερμηνευτής, Καθηγητής ΤΕΙ Ηπείρου και Πανεπιστημίου Μακεδονίας)
- Λεωνίδας Οικονομάκης (Rapper των Social Waste, Διδάκτωρ Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών)
- Μιχάλης Afolayan (Dash), (Ηθοποιός, Μουσικός)
- Όλγα Λαφαζάνη (Χώρος Στέγασης Προσφύγων City Plaza)

[youtube id="RfdB4ztTcdw"]

Μουσική: Παυλέας (Πάυλος Κατσιβέλης)

Στίχοι: Alaa Alahmad (الألاء الأحمـد), Eshan, MC Yinka, Παυλέας, Ματούλα Ζαμάνη

Μουσική παραγωγή: Γιώργος Χανός

Σκηνοθεσία: Γιώργος Μπακάλης

Συμμετέχουν:

Alaa Alahmad (Συρία, Αθήνα): Στίχοι, Τραγούδι

Δημήτρης Μυστακίδης (Θεσσαλονίκη): Λαϊκή κιθάρα, Τραγούδι

Eshan (Αφγανιστάν, Μόρια Λέσβου): Στίχοι, Τραγούδι

MC Yinka (Νιγηρία, Αθήνα): Στίχοι, Τραγούδι

Παυλέας (Αθήνα): Στίχοι, Ούτι, Τραγούδι

Αντώνης Μυλωνάς (Λέσβος): Νέυ

Ηλίας Μάρκου (Λέσβος): Κρουστά

Φωτογραφίες κειμένου: Yiorgos Bakalis

Η Τυφλή Δεσποινίς Δικαιοσύνη

Κώστας Σαββόπουλος

Την Τετάρτη 27 Σεπτεμβρίου δικάστηκε ενώπιον του Μικτού Ορκωτού Δικαστηρίου Ναυπλίου η 22χρονη Π.Α. για τη **δολοφονία ενός 46χρονου άνδρα στην Κόρινθο τον Ιούνιο του 2016 με κατηγορίες για ανθρωποκτονία από πρόθεση σε ήρεμη ψυχική κατάσταση και οπλοκατοχή (για ένα μαχαίρι). Μαζί της κατηγορείται και η 17χρονη φίλη της για συνέργεια σε φόνο.**

Τα ξημερώματα της 22ας Ιουνίου, η Π.Α. και η φίλη της καθόντουσαν σε ένα παγκάκι στην κεντρική πλατεία της Κορίνθου. Ο 46χρονος βγαίνοντας από ένα μπαρ, σε κατάσταση προχωρημένης μέθης όπως φανερώνουν οι τοξικολογικές έρευνες, πλησίασε

απειλητικά τις 2 κοπέλες και άρχισε να της παρενοχλεί σεξουαλικά. Όταν οι 2 κοπέλες σηκώθηκαν να φύγουν ο 46χρονος τις ακολούθησε και ενέτεινε τις απόπειρες σεξουαλικής παρενόχλησης, αυτή τη φορά σωματικά. Παραβίασε τα όρια της κοπέλας και προσπάθησε να την στριμώξει. Η κοπέλα μέσα σε κατάσταση πανικού και προσπαθώντας να απεγκλωβιστεί τον μαχαιρώνει θανάσιμα στο στήθος. Ξανά σύμφωνα με τις μαρτυρίες της ίδιας, ο στόχος δεν ήταν να τον σκοτώσει αλλά απλώς να τον απομακρύνει.

Εδώ κάπου τελειώνει η εξιστόρηση των γεγονότων. Υπάρχει συμπληρωματικό βίντεο υλικό που όχι μόνο επιβεβαιώνει τα λεγόμενα της 22χρονης (πως δηλαδή δεν βρισκόταν σε ήρεμη ψυχική κατάσταση) αλλά που δείχνει πως πριν την έξοδο του από το μπαρ ο 46χρονος είχε παρενοχλήσει σεξουαλικά και άλλες δύο κοπέλες μέσα στο μαγαζί.

Η κοπέλα καταδικάστηκε σε 15 χρόνια κάθειρξη χωρίς να αναγνωριστεί η άμυνα απέναντι σε σεξιστική επίθεση ως λόγος άρσης του αδίκου χαρακτήρα της πράξης. Με ένα αρκετά πρόχειρο γκουγκλάρισμα όσον αφορά την υπόθεση μπορεί να δει κανείς κάποιους τίτλους των πιο μεγάλων ειδησεογραφικών sites όπως για παράδειγμα στο Πρώτο θέμα **«Μια 22χρονη έσφαξε μέσα στη μέση του δρόμου τον 46χρονο στην Κόρινθο»**, στο Newsbeast.gr **«Μια 22χρονη μαχαίρωσε τον άτυχο άνδρα στην Κόρινθο»**, iefimerida.gr **«Σοκ στην Κόρινθο: 22χρονη έσφαξε 46χρονο μέσα στη μέση του δρόμου»**. Με λίγο παραπάνω ψάξιμο η μόνη, πιο ήπια ως πούμε, επικεφαλίδα ήταν στη **mixanitouxronou.gr** όπου **«22χρονη μαχαίρωσε στη μέση του δρόμου 46χρονο, ΙΣΧΥΡΙΖΕΤΑΙ, ότι την παρενόχλησε σεξουαλικά»**.

Έχει σημασία η επιλογή των λέξεων στους τίτλους ή και πιο γενικά, γιατί μας βοηθούν να **οπτικοποιήσουμε μια κατάσταση**. Γενικά ο λόγος είναι ένα αρκετά ισχυρό εργαλείο στο πως διαμορφώνεται μια εικόνα στη κοινή γνώμη. Η 22χρονη έσφαξε στη μέση του δρόμου, προκάλεσε ΣΟΚ, ο άνδρας ήταν άτυχος και στο τέλος ΙΣΧΥΡΙΖΕΤΑΙ πως την παρενόχλησε σεξουαλικά. Αλήθεια σε κανένα τίτλο δεν αναφέρονται οι λέξεις αυτοάμυνα, απόπειρα

βιασμού ή μέθη. Εμφανίζεται μόνο η έκφραση «την παρενόχλησε σεξουαλικά» για να ενημερωθεί το κοινό πως κάτι τέτοιο, το ΙΣΧΥΡΙΖΕΤΑΙ η κοπέλα, διότι μπορεί και να μην συνέβη. Άσχετα που επικυρώνεται από βίντεο και στοιχεία που κατατέθηκαν στην Αστυνομία. Γιατί όταν κάποιος ισχυρίζεται κάτι, μπορεί και να κάνει λάθος. Υπάρχει δηλαδή και περιθώριο αμφιβολίας.

Πάμε μερικά χρόνια πίσω στον Ιούνιο του 2012. Ένας 24χρονος φοιτητής Ιατρικής στην Παιανία πυροβολεί και σκοτώνει έναν ληστή αλβανικής καταγωγής με κυνηγετική καραμπίνα, αφού ο τελευταίος είχε εισβάλει στο σπίτι του πρώτου με σκοπό να τον ληστέψει. Από την πρώτη στιγμή γίνεται λόγος σε αρκετά sites για την ηρωική ψυχή του φοιτητή που προστάτευσε το σπίτι του και την μητέρα του (σημαντικά συστατικά στοιχεία της τιμημένης ελληνικής ψυχής) ενάντια στον ξένο εισβολέα. Του αναγνωρίστηκε το ελαφρυντικό του «βρασμού της ψυχικής ορμής» και αναγνωρίστηκε πως δεν σκότωσε τον ληστή από πρόθεση, καθώς τον πυροβόλησε σε απόσταση μεγαλύτερη των 30 μέτρων, «εκπυρσοκρότησε το όπλο», όταν ο ληστής προσπαθούσε να ξεφύγει.

Κατά τη διάρκεια της δίκης, η οικογένεια του 24χρονου μαζί με σύσσωμη την τοπική κοινωνία της Παιανίας στάθηκε στο πλευρό του ζητώντας την αθώωση. Αρκετοί τοπικοί φορείς και κόμματα εξέδωσαν ανακοινώσεις που υπογράμμιζαν την έξαρση της εγκληματικότητας και την ανάγκη να επέμβει η πολιτεία. Η αυτοδικία στην προκειμένη περίπτωση θεωρήθηκε αναγκαία και φυσικά ο 24χρονος αθώθηκε. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν τον οδήγησε σε φυλάκιση και προφανώς ο 24χρονος είναι ελεύθερος. Την επόμενη της δίκης οι τίτλοι των ειδησεογραφικών δεν κατάφεραν να κρύψουν τον ενθουσιασμό για την απονομή της δικαιοσύνης. **«Άφησαν ελεύθερο τον 24χρονο», «Αφέθηκε ελεύθερος ο 24χρονος που πυροβόλησε τον Αλβανό στην Παιανία», «Ελεύθερος ο 24χρονος φοιτητής από την Παιανία».**

Δυο ίδιες υποθέσεις, δύο διαφορετικές ποινές και τελικά δύο διαφορετικοί κόσμοι. Ένας Αλβανός ληστής νεκρός, ένας επίδοξος Έλληνας βιαστής νεκρός. Η εθνικότητα του πρώτου φιγουράρει σε

όλα τα ειδησεογραφικά, η εθνικότητα του δεύτερου πουθενά. Η προστασία της ιερής οικογένειας, του θεμέλιου λίθου της ελληνικής πατριαρχίας ένα αγαθό άξιο να προφυλαχθεί με κάθε μέσο και από την άλλη το σώμα και η αυτοδιάθεση μιας νεαρής κοπέλας, ένα αγαθό που όπως φαίνεται δεν του αρμόζει κανένα ελαφρυντικό στοιχείο και καμία υπεράσπιση. Όπως προέκυψε από τη δίκη της 22χρονης, μεγάλωσε σε ένα τοξικό περιβάλλον, με τον πατέρα της να κακοποιεί τη μάνα της, όπου τελικά δεν άντεξε και έφυγε από το σπίτι. Εξ 'ου και το μαχαίρι με το οποίο μαχαίρωσε τον 46χρονο. Σύμφωνα με μαρτυρίες της ίδιας αλλά και της υπεράσπισης η 22χρονη αφότου έφυγε από το σπίτι της (λόγω του προβληματικού οικογενειακού περιβάλλοντος) έμενε σε παγκάκια, σε σπίτια φίλων ή και στο δρόμο και το μαχαίρι που χρησιμοποίησε το είχε για προστασία.

Δύο αποφάσεις μέσα από το πρίσμα του φύλου και της φυλής που δημιουργούν δύο διαφορετικά αλλά εξίσου ζοφερά πλαίσια. Το πρώτο πλαίσιο όπου μια γυναίκα πλέον θα σκεφτεί 2 φορές πριν υπερασπιστεί το σώμα της απέναντι σε έναν επίδοξο βιαστή καθώς το νομικό προηγούμενο θα την φοβίσει και το δεύτερο πλαίσιο όπου ένας Έλληνας άντρας δεν θα σκεφτεί καθόλου να σκοτώσει έναν «παραβατικό» αλλοδαπό για να προστατέψει την παρουσία του και την οικογένεια του.

Τα πλαίσια της πατριαρχίας και του ρατσισμού δεν δημιουργούνται μόνο από τα πράγματα που κάνουμε. Δημιουργούνται και από τα πράγματα που δεν κάνουμε. Έρχονται να γεμίσουν εκείνο το κενό της απραξίας που εμφανίζεται όταν δεν υπάρχει αντίλογος. Η σημερινή απόφαση δημιουργεί ένα πολύ ζοφερό και οριακά μισογύνικο προηγούμενο. Όταν επιλεκτικά ποινικοποιείται η αυτοάμυνα και επίσης επιλεκτικά απονέμεται η δικαιοσύνη δημιουργούνται ταβάνια και εκτρέφονται τέρατα. Από τη μία θα βρίσκονται οι προνομιούχοι και από την άλλη οι καταπιεσμένοι.

Όπως ανέφερε και ο δήμαρχος Παιανίας το 2012 στη δίκη του 24χρονου: «Σήμερα, σε μία κοινωνία που ζούμε, που είμαστε στο έλεος της λεηλασίας και της κακοποιίας πρέπει να ξέρουμε και

ποια είναι τα όπλα τα οποία θα αμυνθούμε. Εμείς, σαν δήμος, έχουμε τη δυνατότητα και προσπαθούμε με τον πιο σωστό τρόπο να αντιμετωπίσουμε αυτή την κατάσταση. Αλλά ένας άνθρωπος ο οποίος βλέπει στο σπίτι του ξένους ανθρώπους με ένα μαχαίρι στο λαιμό της μητέρας του και με την απειλή ότι 'θα σας καθαρίσουμε', από 'κει και πέρα το μυαλό σου σαλεύει». Ενώ λίγο παρακάτω συνεχίζει: **«Δεν είναι κάτι που το ασπαζόμαστε, αλλά είναι μία άμυνα. Σε αυτόν τον πόλεμο -επιμένω και το υπογραμμίζω- που σήμερα γίνεται κατά των κακοποιών και κατά της κατάστασης που έχουμε βρεθεί, είναι μία άμυνα».**

Πράγματι, δίκιο έχει ο δήμαρχος. Σήμερα βρισκόμαστε εν μέσω ενός πολέμου όχι όμως ενάντια σε κάποια κατά φαντασία ξένη απειλή. Αρκεί να κοιτάξει κανείς τα ποσοστά των σεξουαλικών παρενοχλήσεων, των βιασμών ή της ενδοοικογενειακής βίας που καταγγέλλονται σε συνδυασμό με τις καταδικαστικές αποφάσεις γι' αυτά. Στον πόλεμο λοιπόν που εξελίσσεται μπροστά μας θα φροντίσουμε να πάρουμε θέση στο πλευρό των καταπιεσμένων. Γιατί το δικαίωμα στην άμυνα είτε αναγνωρίζεται ποινικά είτε όχι είναι καθολικό. Δικαιοσύνη για όλες και όλους ή δικαιοσύνη για κανέναν.

Η Σφαγή των Εβραίων στο Βραχώρι το 1821

Νίκος Ιωάννου

Η Αιτωλία και η Ακαρνανία, το Κάρλελι δηλαδή όπως λεγόταν κάποτε, άργησε να κινηθεί σε σχέση με την εξέγερση του 1821.

Πρώτη εξεγερσιακή ενέργεια θεωρήθηκε η επίθεση του οπλαρχηγού Μακρή στην τουρκική συνοδεία που μετέφερε τον ετήσιο φόρο από το Μεσολόγγι στη Ναύπακτο και από εκεί στην Κωνσταντινούπολη.

Ο Μακρής σκότωσε τους Τούρκους και άρπαξε τα χρήματα, βάζοντας έτσι το σπέρτο για τη φωτιά που λίγο μετά θα ακολουθούσε.[1]

Από τη μέρα της 5^{ης} Μαρτίου του 1821 αρχίζει να φυσά ο αέρας της εξέγερσης στο Κάρλελι. Ακολούθησαν πολλά γεγονότα με προεξάρχοντα αυτά της κατάληψης του Βραχωρίου στις 11 Ιουνίου κι έπειτα του Ζαπαντίου στις 26 Ιουλίου.[2]

Το Ζαπάντι ήταν σχεδόν αμιγώς οθωμανικός οικισμός. Εκεί ζούσαν φτωχοί και γενικώς δεύτερης κατηγορίας Τούρκοι, κατώτεροι από αυτούς του Βραχωρίου. Απ' ό,τι φάνηκε όμως ήταν σκληροί πολεμιστές αφού αντιστάθηκαν με εκπληκτική γενναιότητα στους χριστιανούς πολιορκητές. Σε μία από τις τελευταίες εξόδους των Τούρκων οι χριστιανοί σκότωσαν δεκαοχτώ από αυτούς. Έκοψαν τα κεφάλια των νεκρών και τα παλούκωσαν μπροστά στους πολιορκημένους συγγενείς τους.[3] Αφού ακολούθησαν αιματηρές επιθέσεις οι Τούρκοι αναγκάστηκαν να συνθηκολογήσουν παραδίδοντας και το Ζαπάντι. Η αλαζονική και βάρβαρη συμπεριφορά των άταχτων οπλοφόρων χριστιανών, οι βιασμοί και οι σφαγές των φτωχών αμάχων είχαν υπερβεί το «φυσιολογικό» για την εποχή επίπεδο ήδη στα γεγονότα της κατάληψης του Βραχωρίου 40 ημέρες νωρίτερα. Οι Εβραιοπούλες και οι φτωχιές Τουρκάλες βιάστηκαν και σφαγιάστικαν όμως η παράδοση μας μεταφέρει πώς χανούμισσες σκόρπισαν σε αρχοντόσπιτα της περιοχής σαν δούλες -κυρίως σαν σεξουαλικές δούλες- ζώντας βίο αβίωτο! **Αυτά τα γεγονότα ήταν η πιστοποίηση του διογκομένου μίσους, του κτήνους του ρατσισμού και του σεξισμού που μπορεί να φωλιάσουν και στην πιο λαϊκή εξέγερση.**

Όταν πλέον κανείς δεν αμφισβητούσε την υπεροχή των χριστιανών πολιορκητών του Βραχωρίου, πρώτοι διέφυγαν οι Αλβανοί μισθοφόροι, ανταλλάσσοντας προφανώς τη ζωή τους με χρήματα ή εξαργυρώνοντας παλιά νταραβέρια με τους οπλαρχηγούς, για να εξοντωθούν αργότερα στα γύρω βουνά ληστευόμενοι από καπεταναίους. Οι ευκατάστατοι και οι αξιωματούχοι Τούρκοι, πλειοψηφία στην κοινότητα του Βραχωρίου, σώθηκαν φυγαδευόμενοι, ανταλλάσσοντας τη ζωή τους είτε με χρήματα είτε

με την «αξία» του τίτλου τους. Πιθανότατα να σώθηκαν μαζί τους και ελάχιστοι πλούσιοι Εβραίοι.[4] Οι υπόλοιποι, όλη η εβραϊκή κοινότητα και οι λίγοι φτωχοί Τούρκοι αιχμάλωτοι σφαγιάστηκαν ολωσδιόλου από τις αιμοδιψείς εξαγριωμένες ομάδες των νικητών.

Προφανώς όμως ο εθνικός χαρακτήρας της κατάληψης του Βραχωρίου της 11^{ης} Ιουνίου του 1821, που προσφάτως οι Αγρινιώτες άρχισαν να γιορτάζουν, δεν άφησε περιθώρια σπουδαίας αναφοράς σε αυτό το μικρό ολοκαύτωμα. Οι γέροντες, όσοι το είχαν ακούσει, το ανέφεραν με μισόλογα και χαμηλόφωνα, σαν μια πληροφορία αχνή, δευτερεύουσας σημασίας. Το ίδιο έκαναν και αρκετοί ερευνητές της περιοχής, με εξαίρεση τον Γεράσιμο Παπατρέχα (1922 -1998) που κι αυτός όμως δικαιολογεί το γεγονός ως «συνηθισμένο» για την εποχή.

Τους έσφαξαν όλους, άνδρες, γυναίκες, παιδιά.

Η παράδοση, λέει ο Παπατρέχας, διασώζει ότι «ο καπετάν Αλεξάκης Βλαχόπουλος έδωσε διαταγή στα παλικάρια του: – Το βράδυ να είστε όλοι έτοιμοι στο γιαταγάνι (που σημαίνει πάμε για σφαγή με τα γιαταγάνια και τα μαχαίρια και χωρίς μπιστόλες). Έτσι έγινε, βγήκαν όλοι στο γιαταγάνι κι από σπίτι σε σπίτι έσφαξαν όλους τους Οβραίους και μόνο ένας γλύτωσε, που διαμέσου Προυσού έφτασε στη Λαμία. Απόν τότε δεν ξανάμεινε Οβραίος στο Βραχώρι». Ο σημαντικός όμως Ξηρομερίτης λαογράφος δεν μας παραθέτει την πηγή του.

Ο Θεόδωρος Χαβέλας (1840 -1912) αναφέρεται λακωνικά στα γεγονότα που ακολούθησαν την άλωση του Βραχωρίου: «Τότε δε ο συρφετός των Αγρινίων, επιπεσών κατά των Εβραίων, διεπέρασεν άνδρας, γυναίκας και παιδιά εν στόματι μαχαίρας εκδικούμενος τον θάνατον ιερέος τινός εν Αγρινίω, Παπαλεξίου Δηματά, ον παρά των Τούρκων παραλαβόντες πρότερον οι Εβραίοι, ετύφλωσαν δι ακανθών και κατεβασάνισαν μέχρι θανάτου». Ο Βραχωρίτης Χαβέλας κάνει αυτή την αναφορά στο έργο του «Ιστορία των Αιτωλών» (Αθήνα 1883) και αναφέρεται σε Αγρίνιο και Αγρινίους ονόματα που το 1821 δεν υπάρχουν, φανερώνοντάς μας έτσι την μυθοπλασία του πρώιμου νεοελληνικού εθνοκράτους. Για τους

φτωχούς Τούρκους αναφέρει: «Εκ δε των αιχμαλώτων τους μεν πτωχούς εφόνευσαν εις κατοφέρειάν τινα κάτωθεν της πατρικής μου οικίας...»[5]

Να σημειώσουμε εδώ πως η «Ιστορία του Αγρινίου» έργο του Δάσκαλου Γεράσιμου Παπατρέχα εκδόθηκε το 1991 -με απουσία οποιασδήποτε επιμέλειας πρέπει να παραδεχτούμε -από τον Δήμο Αγρινίου. Η πρώτη έκδοση εξαντλήθηκε πολύ νωρίς και δεν επανεκδόθηκε ποτέ παρότι οι Αγρινιώτες -και όχι μόνο- αναζητούσαν το βιβλίο διακαώς. Ο λόγος είναι προφανής και δεν είναι άλλος από την πίεση που ασκεί το χριστιανικό-παραχριστιανικό και εθνικιστικό λόμπυ της πόλης στην εκάστοτε δημοτική αρχή. Ο Δάσκαλος Παπατρέχας ρητώς αναφέρεται στην πολιορκία και άλωση του Τουρκοβράχωρου ενώ η εκάστοτε δημοτική αρχή γιορτάζει την απελευθέρωση του Αγρινίου από τον τουρκικό ζυγό.

Όσο ψάχνουμε τις περιγραφές της εξέγερσης του 1821 τόσο απομακρυνόμαστε από την ιδέα μιας εθνικής εξέγερσης αφού σπανίως διαπιστώνουμε ίχνη κάποιας εθνικής συνείδησης. Αντιθέτως, διαπιστώνουμε την ληστρική πλευρά της εξέγερσης των πολυφυλετικών βαλκανικών καπετανάτων απέναντι στην υπό διάλυση οθωμανική αυτοκρατορία. Από αυτή τη ληστρική και βάρβαρη συμπεριφορά υπέφεραν και οι τοπικές κοινωνίες γεγονός που χάνεται στην νεοελληνική ιστοριογραφία καθώς σε αυτήν κυριαρχεί το εθνεγερτικό πάθος.

Αν και ο γράφων δεν είναι ιστορικός, δεν γινόταν να ασχοληθεί με τη σφαγή των Εβραίων χωρίς να ψάξει τη διαδρομή και το φούντωμα του αντιεβραϊσμού στην περιοχή του Κάρλελι και της Ηπείρου. Η έκρηξη της εξέγερσης του '21 έγινε σε μια εποχή όπου ο αντισημιτισμός στη Βαλκανική χερσόνησο είχε μια έξαρση.

Ειδικά στην Ήπειρο και το Κάρλελι από τον 18^ο αιώνα, την εποχή δηλαδή του Κοσμά του Αιτωλού, ο αντισημιτισμός είχε έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα με οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις. Ήταν η εποχή όπου οι Αρβανίτες (ή αλλιώς Αλβανίτες -από το Αρβανός ή Αλβανός) έμποροι έμπαιναν δυναμικά στο εμπόριο των

παζαριών που ως τότε ήταν ένας χώρος εβραϊκός. Οι Εβραίοι είχαν πατροπαράδοτα την αποκλειστικότητα στη διοργάνωση των παζαριών ως οι πρωτοπόροι έμποροι της περιοχής [6]. Σε αυτό συνέτεινε η αλματώδης αύξηση του πληθυσμού τους κατά τον 15^ο αιώνα (μετά τους ευρωπαϊκούς διωγμούς), κυρίως στα νησιά του Ιονίου. Οι γνώσεις τους γύρω από τις τέχνες, το εμπόριο και τη γεωργία τους έκαναν να κυριαρχήσουν στον χώρο της αγοράς αλλά και να δώσουν μια ώθηση στην οικονομία και τη διαβίωση των πληθυσμών, μεταφέροντας τον πολιτισμό τους. Έπρεπε λοιπόν κάποιος να χτυπήσει αυτή την ελίτ για να μπορέσει να εδραιωθεί σε ένα κομμάτι της αγοράς. Ο μοναδικός τρόπος για τους Αρβανίτες εμπόρους να πετύχουν αυτό ήταν να δημιουργήσουν τα δικά τους χριστιανικά παζάρια αφού η πλειοψηφία του πληθυσμού ήταν χριστιανοί. Έτσι η προπαγάνδα -την οποία ουσιαστικά στήριξε ο Κοσμάς ο Αιτωλός- ενάντια στους Εβραίους πήρε θρησκευτικό χαρακτήρα και συνεπώς και τον ανάλογο φανατισμό.

Μέσα σε λιγότερο από έναν αιώνα (1750-1820) καλλιεργήθηκε η προκατάληψη και η δαιμονολογία που οδήγησε σε σφαγές σαν αυτή του Βραχωρίου. Οι Αρβανίτες έμποροι χρηματοδότησαν τον Κοσμά και γύρω από τα κηρύγματά του έστησαν σιγά σιγά τα χριστιανικά παζάρια ημέρα Σάββατο, γεγονός που ήταν και η αιχμή της αντιεβραϊκής προπαγάνδας, εφόσον τα εβραϊκά παζάρια γίνονταν μόνο Κυριακή.

Έτσι για να καταφέρει τη μεταφορά της ημέρας των παζαριών από Κυριακή σε Σάββατο άρθρωσε τον πλέον καταγγελτικό και υβριστικό αντιεβραϊκό λόγο.

Αναφέρει ότι «Σφάζει ο Εβραίος εν πρόβατον και το μισό το εμπροσθινόν το κρατεί δια λόγου του και το πισινό το μουτζώνει και το πωλεί στους χριστιανούς για να τους μαγαρίσει». Και σε άλλο σημείο λέει: «Πώς το βαστά η καρδιά σαν να αγοράζετε από Εβραίους πραμάτειες; Και τα άσπρα ύστερα να τα ξοδεύουν δια να σύρουν κανένα χριστιανόπουλον να το σφάξουν να πάρουν το αίμα του και με κείνο να κοινωνούν; Λοιπόν χριστιανοί μου μην αγοράζετε τίποτε απ' αυτούς».

Αυτά κήρυττε ο Κοσμάς στα κηρύγματά του. Από την άλλη βέβαια για να είναι εντάξει με τις χριστιανικές διδαχές έλεγε: «Όθεν αδελφοί μου, όσοι αδικήσετε χριστιανούς ή Εβραίους ή Τούρκους, να δώσετε το άδικο πίσω διότι είναι κατηραμένον και δεν βλέπετε καμμίαν προκοπήν».

Στο Τουρκοβράχωρο η πλειοψηφία των κατοίκων ήταν σαφώς εκείνη την εποχή Οθωμανοί. Φαίνεται πως ο οθωμανικός στρατός ίδρυσε αυτόν τον οικισμό για να καλύψει τις δικές του ανάγκες, όμως μετά την εγκατάσταση των εκ της Δυτικής Ευρώπης Εβραίων προσφύγων μετατράπηκε σε ένα μικρό αλλά σημαντικό για την περιοχή αστικό κέντρο. Την δραστηριότητα των Οθωμανών και άλλων τιτλούχων γαιοκτημόνων συμπλήρωσε η δραστηριότητα τεχνητών και εμπόρων. Στην νέα αγορά που δημιουργήθηκε εισέβαλαν σταδιακά και οι χριστιανοί κάτοικοι του Βραχωρίου. Εκεί λοιπόν ο Κοσμάς ο Αιτωλός έμεινε και κύρηξε από το 1759 έως το 1762. Γνωρίζουμε ότι επέστρεψε το 1775 όπου έφτιαξε ένα σχολείο, δεν γνωρίζουμε όμως πολλά για το περιεχόμενο της διδασκαλίας του.

Τα σχολεία του ο Κοσμάς τα έστηνε με χορηγίες Αρβανιτών εμπόρων και τα συντηρούσε πάλι με τον ίδιο τρόπο[7]. Γραπτά του ιδίου του Κοσμά για τη διδασκαλία και το κύρηγμά του δεν έχουμε. Βασιζόμαστε σε ό,τι διασώθηκε διά της προφορικής παράδοσης και όπως αυτή αποτυπώθηκε σε γραπτά λογίων της εποχής μετά τον θάνατό του. Ο μαθητής του Κοσμά Σάπφειρος Χριστοδουλίδης ή Ζαφείρης ή Ραμμενιάτης, αναφέρει: «Ο ιερός Κοσμάς επήγεν πάλιν εις τα Ιωάννινα, και πρώτον μεν εκατάπεισε τους χριστιανούς να μεταβάλουν το κοινόν παζάρι από την Κυριακήν εις το Σάββατον, το οποίον τους επροξένησε [στους Εβραίους] μεγίστην φθοράν. Δεύτερον τους εκήρυξε δια φανερούς εχθρούς, και ότι είναι έτοιμοι κάθε καιρόν να κάνουν κάθε κακόν εις τους χριστιανούς. Τρίτον, θέλοντας να βγάλει από τα κεφαλάς των χριστιανών τας μακράς φούντας και τα τοιαύτα, τα οποία όλα ηγόραζον από τους Εβραίους, τους edίδασκε πως είναι ακάθαρτα, ότι επί τούτου δια τους χριστιανούς οι θεοκτόνοι τα μολύνουσι, και να μη τα αγοράζωσι ολότελα».[8]

Οι Εβραίοι τον κυνήγησαν για αυτό τον πόλεμο και τον συκοφάντησαν στον Αλή Πασά λέγοντας πως είναι πράκτορας της ρωσικής πολιτικής. Ο Πασάς τον συνέλαβε και τον γλίτωσαν οι Αρβανίτες έμποροι πληρώνοντας μεγάλο ποσό ως λύτρα. Βέβαια δεν γλίτωσε τον θάνατο. Τον κρέμασαν στις 24 Αυγούστου 1779 υπάλληλοι του Κουρτ πασά κι αυτός ο θάνατος χρεώθηκε από κάποιους στους Εβραίους εμπόρους ως αποτέλεσμα της πολεμικής τους.

Οι Εβραίοι γενικώς συγκέντρωναν το μίσος και των χριστιανών και των Οθωμανών, μίσος που δεν συνάδει με την προσφορά τους στα σκοτεινά χρόνια της φτώχειας και της αγνωσίας που σκέπαζε τους πληθυσμούς της περιοχής. Ο ιστορικός Απόστολος Βακαλόπουλος λέει: «Οι Εβραίοι ευφυείς βιοτέχνες και έμποροι μούν του υπηκόους της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στις διάφορες τέχνες και εφευρέσεις, κερδίζουν πολλά και γίνονται ιδιοκτήτες μεγάλων εμπορικών καταστημάτων. Οι ίδιοι κινούν τα κεφάλαιά τους προς μεγαλύτερες επιχειρήσεις.»[9] Ο Ο Γάλλος γιατρός Spon (1674) αναφέρει: «Στη Ναύπακτο οι χριστιανοί έχουν δύο εκκλησίες και οι Εβραίοι τρεις συναγωγές. Τα προϊόντα που εξάγονται από το λιμάνι είναι δέρματα, λάδι, καπνός, σιτάρια, ρίζι, κριθάρι». Επίσης πρέπει να σημειώσουμε την ειρηνική συνύπαρξη επί αιώνες των αυτόχθονων Εβραίων με τους πληθυσμούς που κατά καιρούς εναλλάσσονταν στην περιοχή. Στην Περίστα Ναυπακτίας δεν γνωρίζουμε από πότε υπάρχει κοινότητα Εβραίων σηροτρόφων ωστόσο την τέχνη αυτή ασκούν Ρωμανίτες Εβραίοι από πολύ παλιά. Ο Ισπανοεβραίος περιηγητής Βενιαμίν εκ Τουδέλας (12^{ος} αιώνας) σημειώνει την ύπαρξη εβραϊκής κοινότητας στην πόλη Άφιλον στις εκβολές του Αχελώου κοντά στη σημερινή Γουριά. Άλλη πηγή αναφέρει και τη Ναύπακτο[10].

Η σφαγή των εβραϊκών οικογενειών στο Βραχώρι το 1821 καθώς και των λίγων φτωχών Τούρκων που δεν είχαν με τι να ανταλλάξουν τη ζωή τους (δεν είχαν «τιμή») είναι ένα γεγονός που σκιάζει την 11^η Ιουνίου, μέρα γιορτής της «απελευθέρωσης του Βραχωρίου». Η δικαιολογία ότι ήταν πλούσιοι και δυνάστες δεν στέκει ιστορικά αφού υπήρχαν και Εβραίοι γεωργοί, μεταξουργοί και τεχνίτες.

Πλούσιοι και δυνάστες ήταν σε μεγαλύτερο βαθμό Βλάχοι, Τούρκοι και Αρβανίτες. Αυτοί μάλιστα κατείχαν την εξουσία και τη δύναμη. Τα Πασαλίκια, τα Βιλαέτια και τα αρματωλίκια ήταν στα χέρια τους.

Αν οι σύγχρονοι Αγρινιώτες χρειάζονται εναγωνίως το ιστορικό γεγονός που θα τους συνδέσει με το παρελθόν ανάμεσα στα άλλα πρέπει να ψάξουν στις στάχτες του Βραχωρίου και στις κραυγές των δολοφονημένων αμάχων, θυμάτων ενός άγριου ρατσισμού.

Σημειώσεις:

[1] Σπυρίδων Τρικούπης, Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης, τόμος 1^{ος}, Αθήνα, εκδ. Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 1993, σελ.243

[2] Γεράσιμος Ηρ. Παπατρέχας, Ιστορία του Αγρινίου, Αγρίνιο, έκδοση Δήμου Αγρινίου 1991, σελ. 213

[3] Ό.π. σελ. 250

[4] Ο Κορδάτος εικάζει ότι ήταν ένας πλούσιος Εβραίος.

[5] Γεράσιμος Παπατρέχας, ό.π, σελ. 242-245

[6] Γ. Κορδάτος: Αναφορές στη συμβολή των Εβραίων στις τέχνες (βιοτεχνία), στη γεωργία και το εμπόριο.

Απ. Βακαλόπουλος «Νέα Ελληνική Ιστορία» σελ. 53 -54.

[7] Μάρκος Γκιόλιας. «Ο Κοσμάς ο Αιτωλός και η εποχή του» σελ. 18. Στο χρονογραφικό σχεδιάσμα του συγγραφέα: 1778, οικονομική υποστήριξη του Κοσμά από μικροπωλητές και μικρέμπορους της Ηπείρου.

[8] Μάρκος Γκιόλιας, ό.π, 225 -239.

[9] Απ. Βακαλόπουλου, ό.π.

Κ. Σιμόπουλος. «Ξένοι ταξιδιώτες στην Ελλάδα» σελ.692.

[10] Θανάσης Παπαθανασόπουλος, Περίστα Ναυπακτίας, 1998.

Βενιαμίν εκ Τουδέλας, Το οδοιπορικό ενός Εβραίου περιηγητού, ΧΡΟΝΙΚΑ, περιοδικό του Κ. Ι. Σ.

Φ. Χριστόπουλος. Η Εβραϊκή Κοινότητα Ναυπάκτου, τόμος Α', 1968, σελ.277 -30 της επετηρίδος της Εταιρείας Στερεολλαδίτικων Μελετών.

**Το παρόν κείμενο δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στο 2^ο τεύχος του Αγρινιώτικου περιοδικού CONTACT τον Ιούλιο του 2001. Δημοσιεύεται σήμερα 16 χρόνια αργότερα στο site της Βαβυλωνίας με κάποιες προσθήκες που δεν είχαν συμπεριληφθεί στην έκδοση του CONTACT λόγω έλλειψης χώρου.*

CONTACT

Τ.Θ. 93 30100 ΑΓΡΙΝΙΟ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2001

2

ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ
ΤΡΟΜΟΝΟΜΟ και
την παγκόσμια
"νέα" τάξη

Η ΣΦΑΓΗ ΤΩΝ
ΕΒΡΑΙΩΝ ΣΤΟ
ΒΡΑΧΩΡΙ ΤΟ 1821

ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΣ:
ΔΥΣΚΟΛΑ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Κόμικς:

ΟΜΙΧΛΗ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Φιλοσοφία:

Στοιχεία της έννοιας
της ελευθερίας στον
Επίκτητο

Hip Hop - Fight the Power

800 ΔΡΧ.

e-mail: contact_agrinio@geosities.com

www.geosities.com/contact_agrinio

Εκπομπή BABYΛΩΝΙΑ | Αντισημιτισμός και Ελληνική Κοινωνία – Μία Σχέση Διαχρονική (audio)

Εκπομπή BABYΛΩΝΙΑ.

Κάθε Παρασκευή στις 14:00, στην ERTOPEN.

Την Παρασκευή, 24 Μαρτίου 2017, μίλησαν:

- ο ιστορικός-ερευνητής Αλέκος Ράπτης για την εξόντωση της εβραϊκής κοινότητας των Ιωαννίνων στις 25 Μαρτίου του 1944.
 - μέλος της Αντιεξουσιαστικής Κίνησης Κομοτηνής, για το 12ο Αντιεξουσιαστικό Φεστιβάλ Κομοτηνής (24-25-26-28 Μαρτίου).
- Κι ακόμη σχόλια για τον милитарισμό των παρελάσεων και την επικαιρότητα.

Παρουσιάζουν οι Ελιάνα Καναβέλη, Στέφανος Μπατσής.
Δημοσιογραφική επιμέλεια: Γιώργος Παπαχριστοδούλου.

Ραδιοφωνικά στους 106,7 στα FM για την Αττική, στους 96,5 FM μέσω του εργατικού κέντρου Εύβοιας και μέσω του Ράδιο Ένωση 97,3 FM στην Βοιωτία.

Διαδικτυακά στο <https://www.ertopen.com/radio>.

Τα ηχητικά όλων των εκπομπών **εδώ**.

Survivor ή ό,τι έμεινε από το

Άουσβιτς

Νώντας Σκυφτούλης

Εδώ δεν μιλάμε για τα συνήθη του καπιταλιστικού καταμερισμού, τον ανταγωνισμό στην επιβίωση, την ιεραρχία πλούτου και γοήτρου, την αξιολόγηση στις εξετάσεις κοινωνικής οικονομικής ανόδου. Εδώ μιλάμε για ένα παραλήρημα όπου ο «θάνατος» και ο αφανισμός του άλλου γίνονται τα έπαθλα για ένα χρηματικό βραβείο και ασφαλώς όλη αυτή η κατάσταση πάλι κέρδη θα αποφέρει στη διοργανώτρια αρχή. Τόσο παραληρηματικό που φτάνει στην πλήρη καταστροφή του ίδιου του συστήματος μέσα από τον αφανισμό όλων.

Το *survivor* είναι ένα τηλεοπτικό παιχνίδι επιβαλλόμενου πριμιτιβιστικού είδους, όπως επιβαλλόμενοι είναι και οι κανόνες του από την κερδοσκοπική διοργάνωση.

Μέσα στην καθολική ασημαντότητα εντός και εκτός παιχνιδιού παράγεται εκτός των άλλων και ένα σύνολο σημασιών για το πώς παίζεται η ζωή και γιατί. Ταυτόχρονα όμως σηματοδοτείται και η αξία της ζωής καθεαυτής καθώς και το νόημά της. Το *survivor* αποτελεί ένα «παιχνίδι» που υπάρχει για να καλύψει το τηλεοπτικό θέαμα αλλά όποιος εντέλει το παρακολουθεί έρχεται σε οικειότητα συμβολικά με ό,τι πιο φρικιαστικό παρήγαγε ο άνθρωπος σε όλα τα χρόνια της ύπαρξής του.

Το *survivor* που λέτε, δείχνει κάποιους ανθρώπους σε μια παραλία (στρατόπεδο) που προσπαθούν να συγκροτήσουν ομάδα κοινωνική και να επιβιώσουν χωρίς τη μεσολάβηση του πολιτισμού. Το μερίδιο του φαγητού πρέπει να το κερδίσουν διαγωνιζόμενοι σε συγκεκριμένα αθλήματα. Οι παίκτες δεν μπορούν να αποφασίσουν σχεδόν για τίποτα ούτε καν για το πώς να συνυπάρξουν, όση ελευθερία κι αν έχουν, διότι **μία είναι η απόφαση της προοπτικής: ποιον θα ρίξουν στον «φούρνο» την επόμενη φορά ώστε να μείνει ένας από τους 30 στο τέλος.** Αυτοί οι 30 «μουσουλμάνοι» χωρίς ύπαρξη (*homo sacer*) αποφασίζουν

μόνο για ένα πράγμα: την εξόντωση του επόμενου. Δεν είναι *sonderkommandos* που αναλαμβάνουν από τη διοργάνωση την εξόντωση άλλων αλλά διαχειρίζονται την εντολή της διοργάνωσης που είναι ο αφανισμός όλων πλην ενός.

Ακριβώς αυτή η προοπτική δεν μπορεί να δημιουργήσει καμιά **σχέση ομαδικότητας** αφού ο «θάνατος» είναι αναπόφευκτη προοπτική και ο καθένας βλέπει τον άλλον στη ίδια ομάδα ως τον πιθανό εκλέκτορα του «θανάτου» του. Ο απλός ορισμός της ομάδας που συγκροτείται με βάση τον κοινό σκοπό ή το κοινό έργο εδώ αναιρείται από τον πυρήνα του κανόνα του παιχνιδιού που είναι η προοπτική διάλυσης της ομάδας μέσα από την αλληλοεξόντωση. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι πρόκειται για μια κατάσταση Χομπσιανή (πόλεμος όλων εναντίον όλων) αλλά είναι πολύ χειρότερα τα πράγματα. Κάτι τέτοιο θα υφίστατο αν γινόταν αγώνας για την επιβίωση -όπως παραπλανά ο τίτλος- ενώ εδώ γίνεται αγώνας για την παράταση του «θανάτου» όπου ο καθολικός θάνατος είναι προδιαγεγραμμένος και προαποφασισμένος.

Ο «θάνατος» εδώ είναι μια συμφωνημένη συνθήκη ενώ οι «μουσουλμάνοι» βίωναν την αναξιοπρέπεια του «θανάτου» ως μη υπάρξεις μέσα σε μη υπάρξεις. Εννοώ ότι ο «μουσουλμάνος» ήταν σε υποδεέστερη κατάσταση προσωπικότητας από τον Εβραίο που περίμενε στην ουρά πριν εισπνεύσει το Zyklon B. Στην περίπτωση μας, αυτή του survivor, έχουμε μια ενδιάμεση κατάσταση ανάμεσα σε *sonderkommandos* και «μουσουλμάνους» αφού δεν συγκροτείται μία κοινωνική ομάδα που να οδηγείται με ευταξία στα «λουτρά».

Σε αυτές τις καταστάσεις η διάλυση της ζωής είναι η κυρίαρχη κατάσταση την οποία αποδέχονται όλοι και αυτό συγκροτεί ένα στοιχείο της «κοινοτοπίας του κακού». «Μουσουλμάνος» στην κυριολεξία είναι ο υποψήφιος προς αποχώρηση αφού έχει επιλεγεί με κριτήρια αυθαίρετα και πώς να μην είναι αφού οδηγείται σπρωγμένος στο κάδρο της εξαίρεσης. Τα κριτήρια αποχώρησης κάποιου είναι ρευστά διότι δεν μπορεί να υπάρξουν κριτήρια σε μια τυχαία συνάθροιση ατόμων και μάλιστα «γυμνών» και φονεύσιμων. Αυτός που «παρασύρεται» στην υποψηφιότητα συμπαρασύρει και άλλους υποψήφιους για τους οποίους αποφασίζει

αυτός που κέρδισε μία ασυλία. Ο έχων άσυλο (μοναδική θέσμιση ύπαρξης) το έχει όχι για να κατοχυρώσει το δικαίωμα της ύπαρξης του τόσο όσο για να αποφασίσει ποιον θα επιλέξει για εξόντωση και αυτό είναι σαφές από τη μεριά της διοργάνωσης.

Το ολοκαύτωμα στην περίπτωση του survivor είναι δεδομένο και καθολικό γι' αυτό δεν μπορεί να παράξει καμιά αξία συλλογικής προοπτικής αφού το ίδιο έρχεται να καταστρέψει την ομάδα ως ύπαρξη μέσα από τη «θανατοπολιτική». Τα κριτήρια, όπως είπαμε, είναι αυθαίρετα διότι σε αυτές τις περιπτώσεις έχει σημασία ο «θάνατος» ως πολιτική και αυτό εξυπηρετεί το πλαίσιο. Τα κριτήρια για την εξόντωση κάποιου δεν δίνονται από «πάνω» όπως με τους «αρίους» αλλά παράγονται από τον κάθε «μουσουλμάνο» μόνο του. Άλλοτε ψηφίζουν τον πιο δυνατό άλλοτε τον πιο αδύναμο, άλλοτε τον πιο νικητή στα αγωνίσματα άλλοτε τον πιο ηττημένο. Σκοπός του κριτηρίου είναι η εξόντωση και η αναβολή εξόντωσης.

Δεν πρόκειται για ομάδα εναντίον ομάδας, όπου εκεί θα μπορούσε να παραχθεί κάποια κοινωνική σχέση (αλλοτρίωσης αλλά σχέση). Τα παρόντα κριτήρια βρίσκονται εντός της κοινοτοπίας του κακού που λέει και η Χάνα Άρεντ και τίποτα παραπάνω. Αλλά όλο το πρότζεκτ είναι μία τέτοια κοινοτοπία όπου ο αχαλίνωτος ανταγωνισμός οδηγεί στον συμβολικό θάνατο (όπως πριν μέρες τον νεαρό με την Πόρσε στον αληθινό). Εδώ λοιπόν η ασημαντότητα έχει και άλλες παραμέτρους. Η απαξία της ζωής αλλά και του νοήματος αφαιρούν και την αξιοπρέπεια από τον θάνατο. Ξεπερνάει λοιπόν τον ρατσισμό και κάνει τη θανατοπολιτική πιο καθολική αφού στην προκειμένη περίπτωση μετατρέπει ωραίους και υγιείς σε «μουσουλμάνους». Δηλαδή δεν έχει κανέναν τύχη στην επιβίωση την οποία απαγορεύει το survivor, παραμόνο στο χρηματικό κέρδος και φυσικά στο τηλεοπτικό.

Υ.Γ. 1. Παρόλα αυτά, μόνο ευρωβίζιον (που μπορεί να είναι ολοκαύτωμα μουσικής όμως τίποτα παραπάνω). Μαζί με τον ανθρακωρύχο που στριγγλίζει στις πορείες με το τετράδιο του να γράφουμε τις ψήφους και την Ειρήνη να κάνει προβλέψεις στο καφενείο στα Εξάρχεια.

Υ.Γ. 2. Δανείστηκα όπως καταλάβατε τον τίτλο από το βιβλίο του Αγκάμπεν.